

TÜRKİYE EKONOMİSİ

02.12.2017

Doç. Dr. Metin Özdemir
Uludağ Üniversitesi
İktisat Bölümü
mozdemir@uludag.edu.tr
Twitter@_metinozdemir_

DÜNYA EKONOMİSİ

- 2017: Süper belirsizlikler yılından belirsizliklerin azalmasına doğru
- FED'in faiz artırımını (Aralık 2017) ve Bilanço Küçültmesi
- ECB'nin likidite genişlemesinin sonu (Bahar 2018)
- RİSK İŞTAHI İLE BELİRSİZLİK ARASINDA AYRIŞMA
- Gelişmekte olan ülkelere yönelik sermaye hareketleri
- Almanya Genel Seçimleri ve Aşırı Sağın Yükselişi: DOMİNO ETKİSİ?
- Geo-politik ortam ve KALICI HALE GELEN İSTİKRARSIZLIK
- TÜRKİYE: Genel Seçimler (ve Yerel Yönetim Seçimleri) (15.07.2018?)

Fed Balance Sheet History

■ US Condition of All Federal Reserve Banks Total Assets

Source: Bloomberg, Federal Reserve

Bloomberg

MONTHLY CAPS ON SOMA SECURITIES REDUCTIONS

TREASURY SECURITIES

AGENCY SECURITIES*

Oct – Dec 2017

\$6 billion

\$4 billion

Jan – Mar 2018

\$12 billion

\$8 billion

Apr – Jun 2018

\$18 billion

\$12 billion

Jul – Sep 2018

\$24 billion

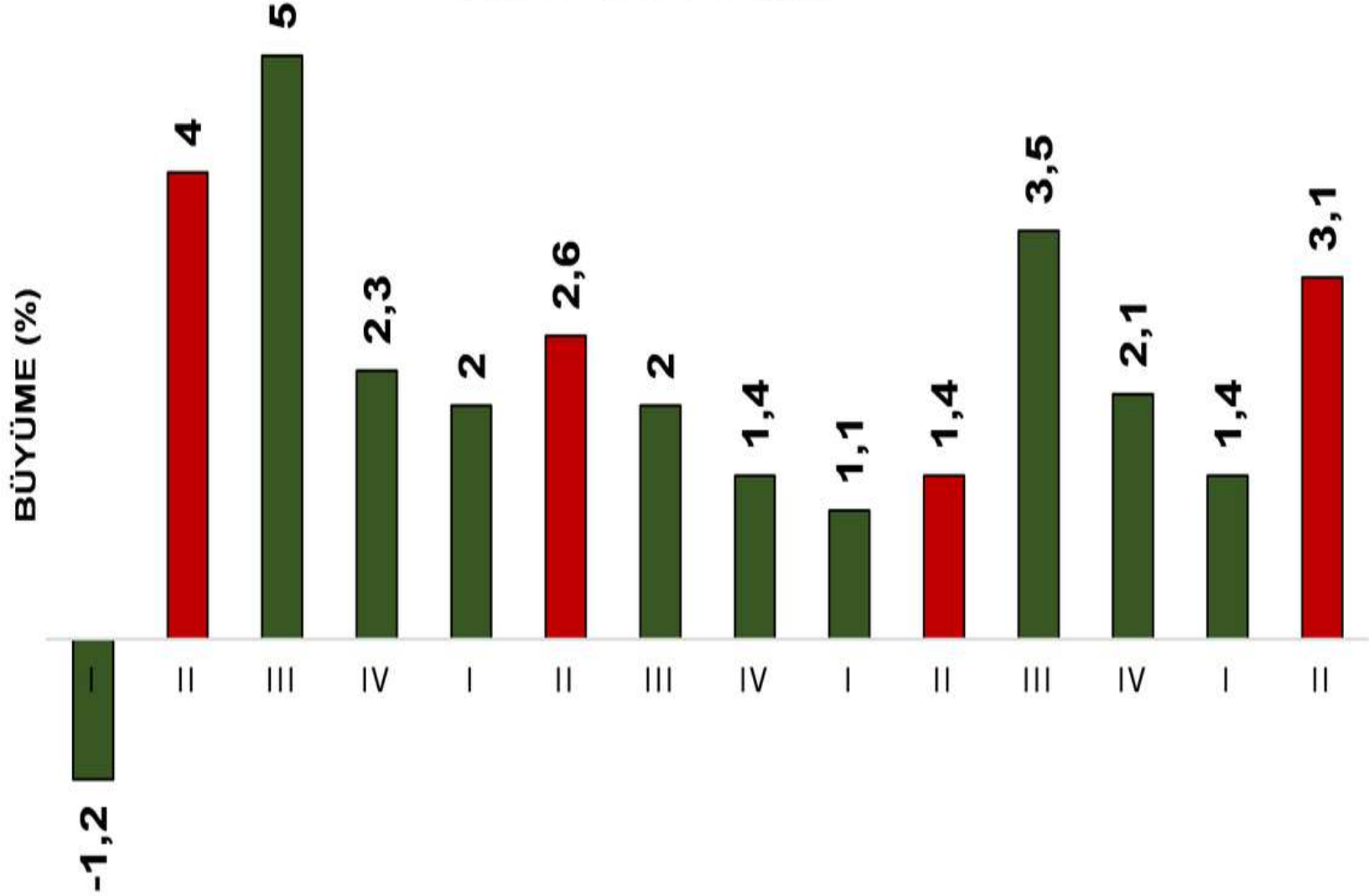
\$16 billion

From Oct 2018**

\$30 billion

\$20 billion

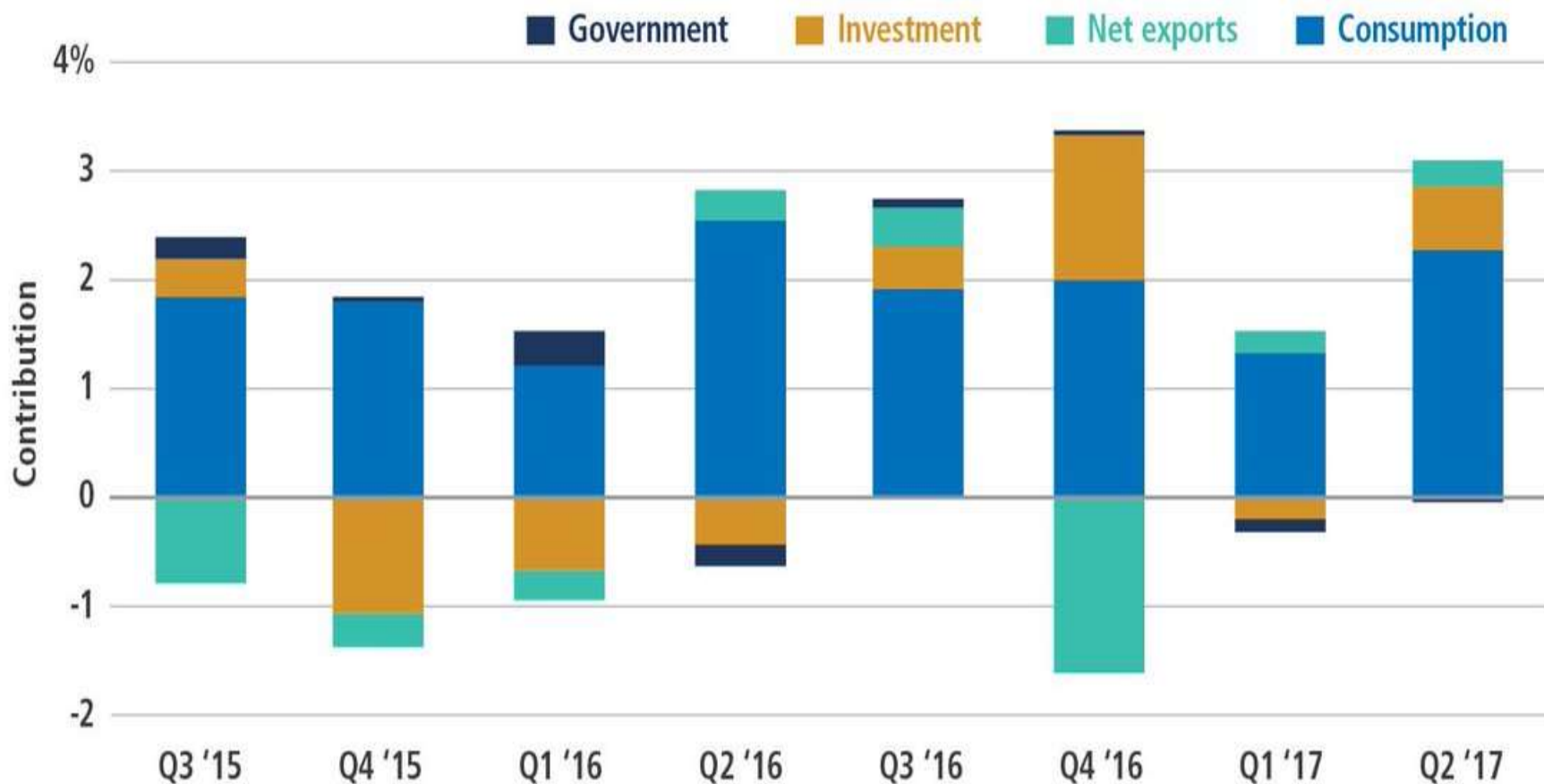
ABD BÜYÜME

KAYNAK: BEA

GROWTH SHINES THROUGH

Contribution to percent change in U.S. real GDP

Source: Bureau of Economic Analysis, as of 31 August 2017.

Undershooting

Inflation has mostly been below the Fed's 2 percent target since 2009

■ U.S. personal consumption expenditures price index ■ U.S. personal consumption expenditures price index excluding food and energy

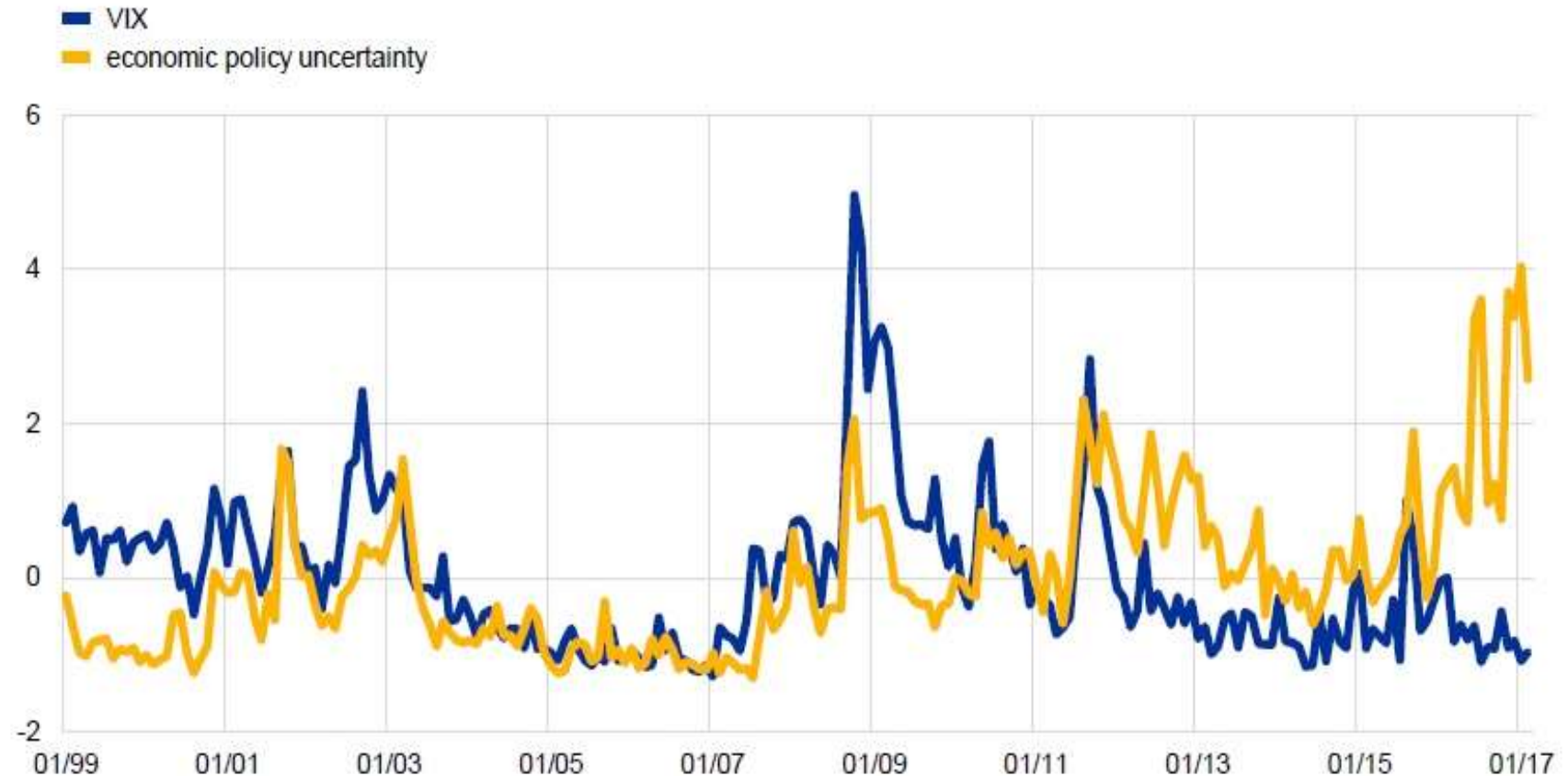
Source: U.S. Commerce Department

Bloomberg

Financial and economic policy uncertainty decoupled in 2016 and early 2017

Global economic policy uncertainty index and VIX

(Jan. 1999 – Feb. 2017; standardised index values)

Sources: Thomson Reuters Datastream and policyuncertainty.com.

Note: The chart shows the two series in standardised terms (i.e. with a mean of zero and a standard deviation of one).

Daily non-resident portfolio flows to emerging markets

USD billion, equity and debt non-resident portfolio flows

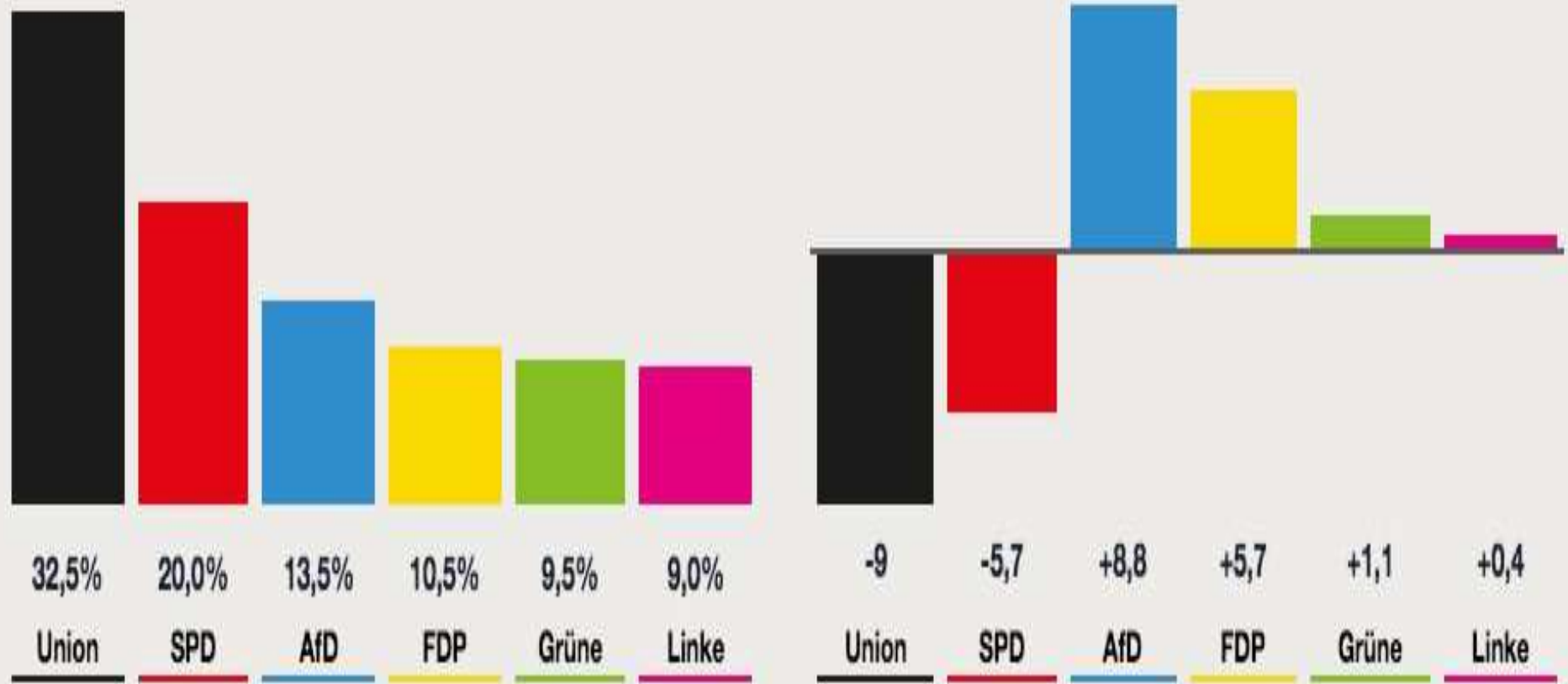
*IN, ID, KO, TH, PH, ZA, BR, HU. Partial Data through September 28, 2017

Source: National sources, Bloomberg, IIF.

BUNDESTAGSWAHL 2017

Prognose ARD, 24.9.2017, 18:00 ▾

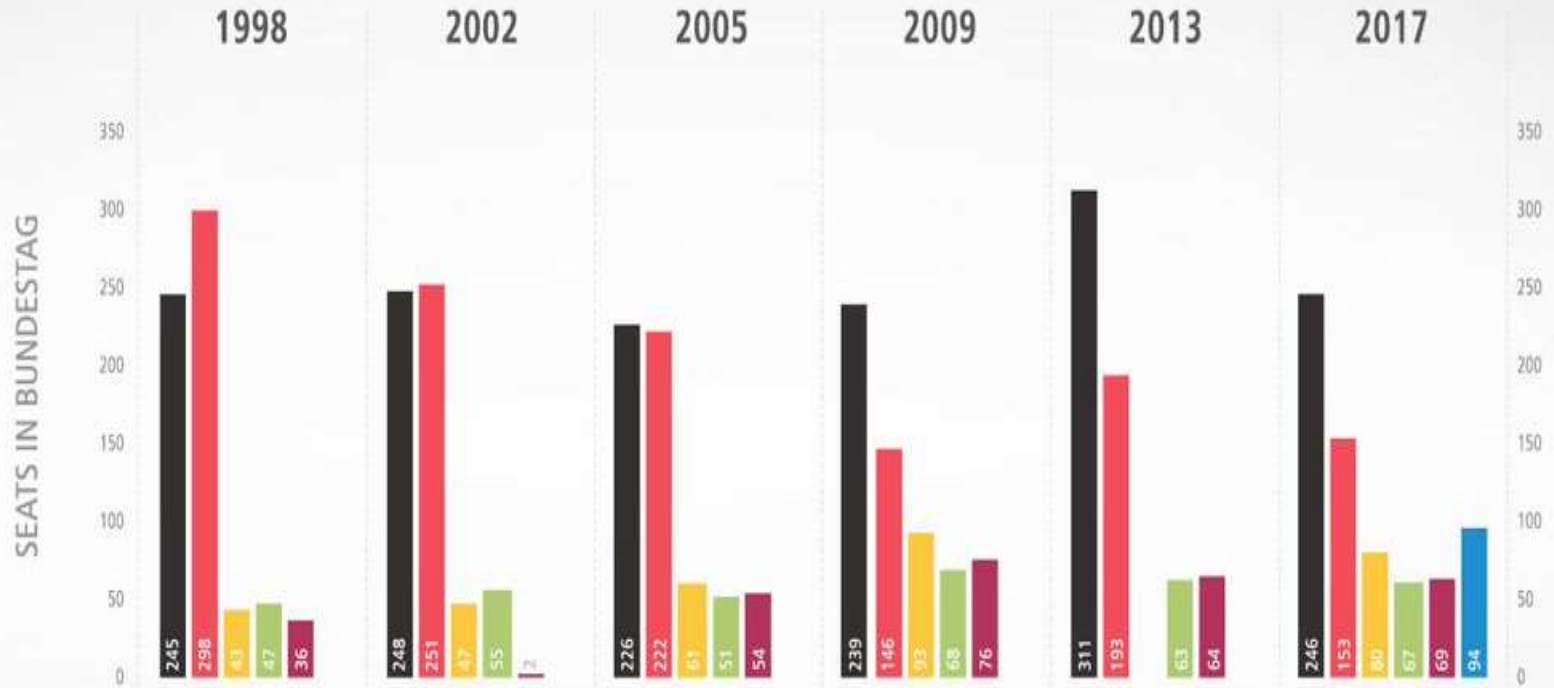
Werte in Prozentpunkten

Tendenzen: Vergleich zur Bundestagswahl 2013

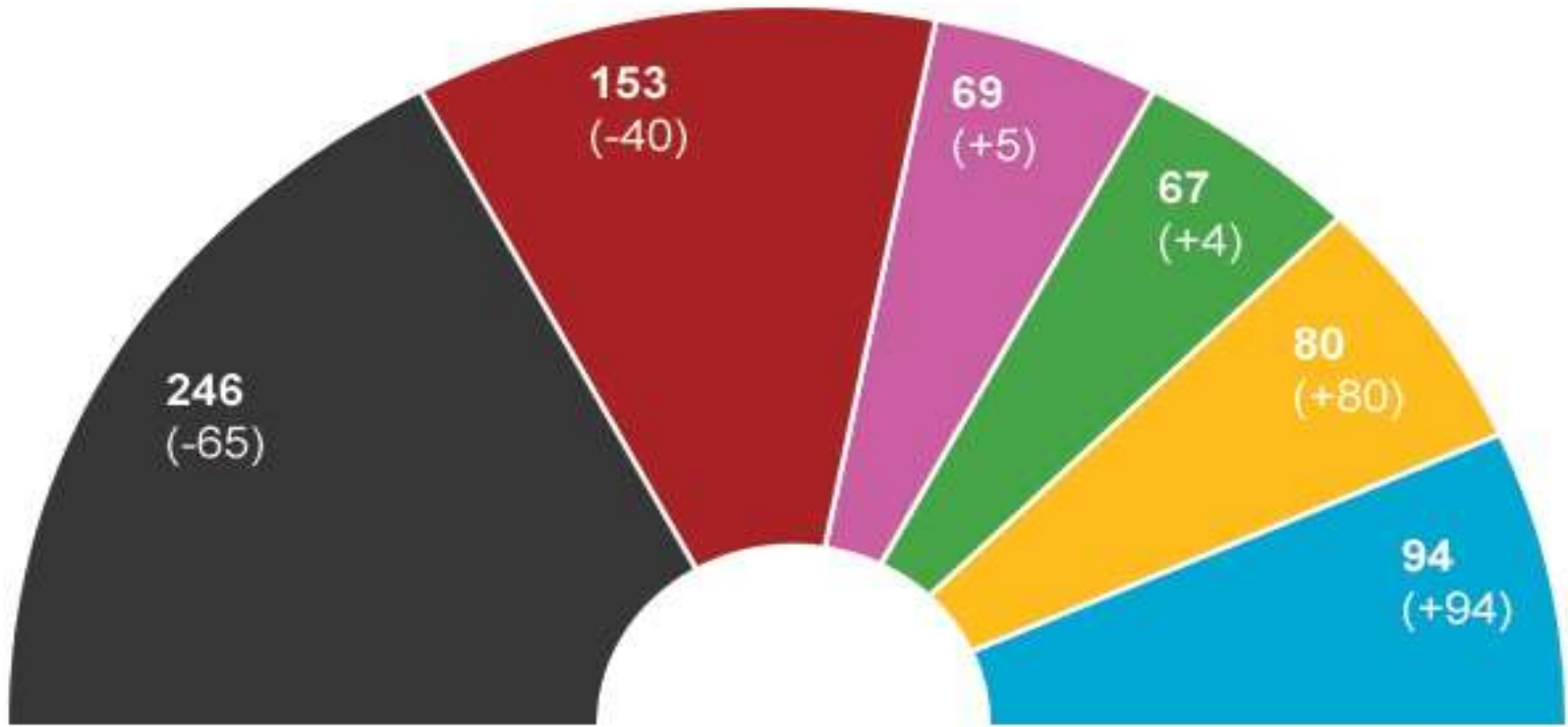
GERMAN BUNDESTAG ELECTIONS

■ CDU/CSU ■ SPD ■ FDP ■ GREENS ■ LEFT PARTY ■ AFD

GOVERNMENT	SPD-Green	SPD-Green	CDU/CSU-SPD	CDU/CSU-FPD	CDU/CSU-SPD	N/A
SEATS IN BUNDESTAG	669	603	614	622	637	709
COALITION'S SEATS	301	345	448	332	504	N/A
COALITION % SHARE OF SEATS	45.0%	57.2%	73.0%	53.4%	79.9%	N/A

Almanya Federal Meclisi

Partilere göre milletvekili dağılımı

■ CDU-CSU

■ SPD

■ AfD

■ FDP

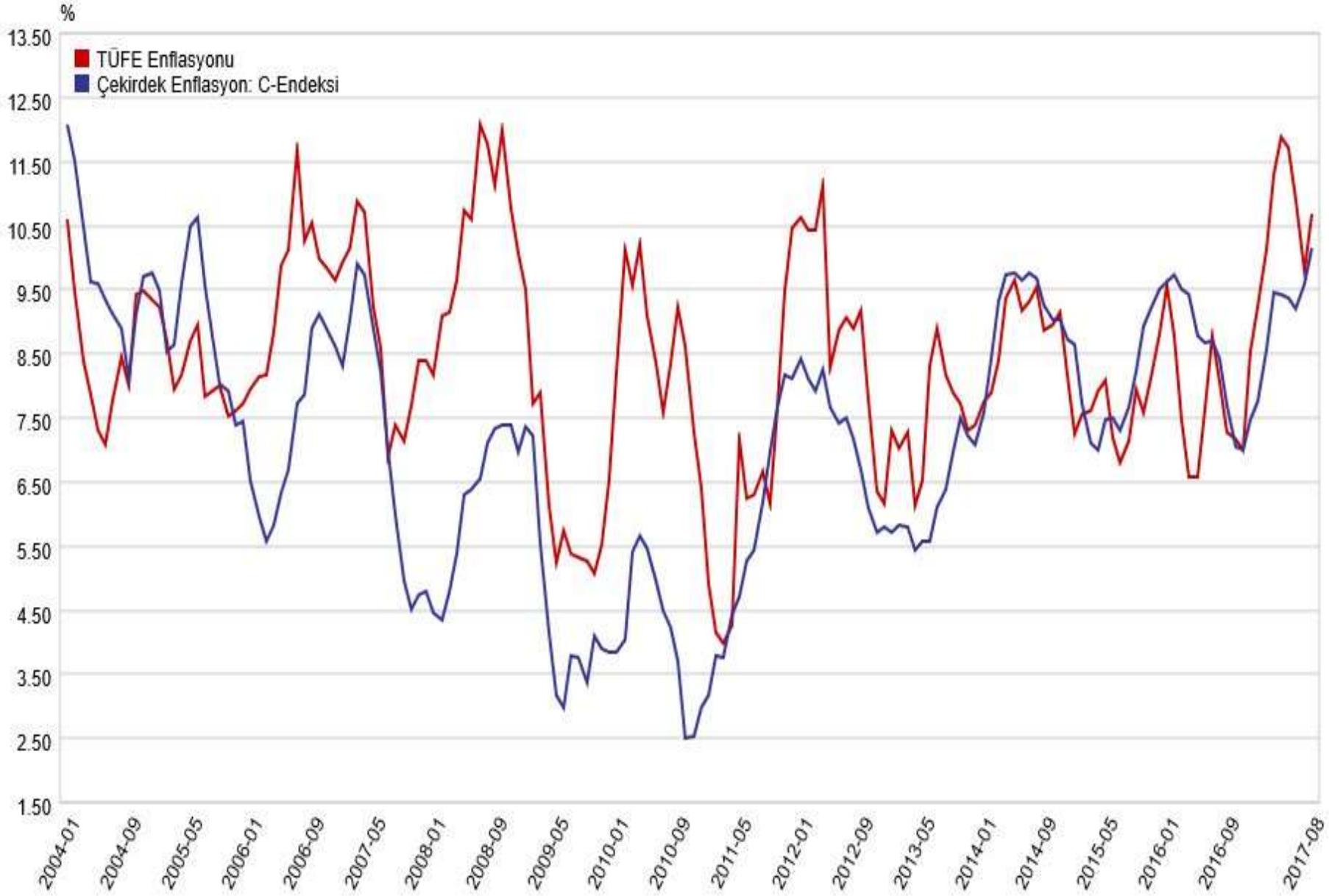
■ Sol

■ Yeşiller

Kaynak: Almanya Federal Seçim Komisyonu

BBC

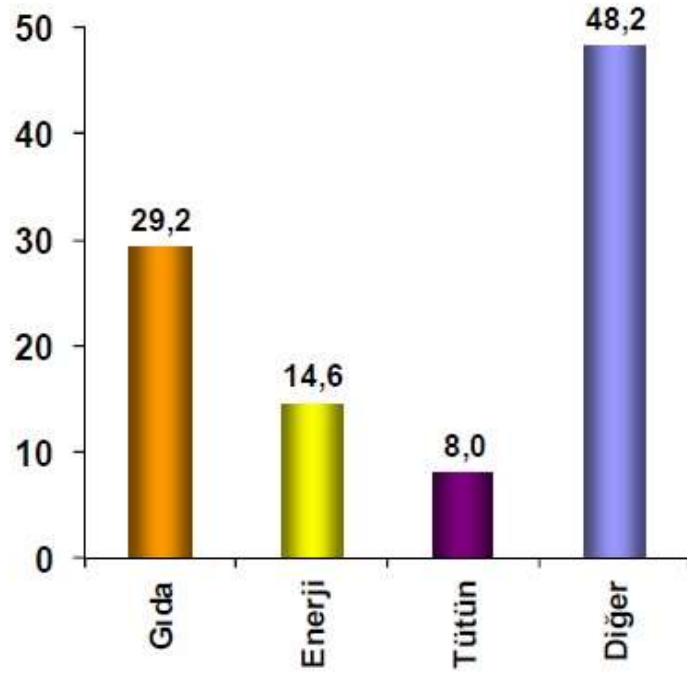
TÜFE ve Çekirdek Enflasyon (12-aylık, %)

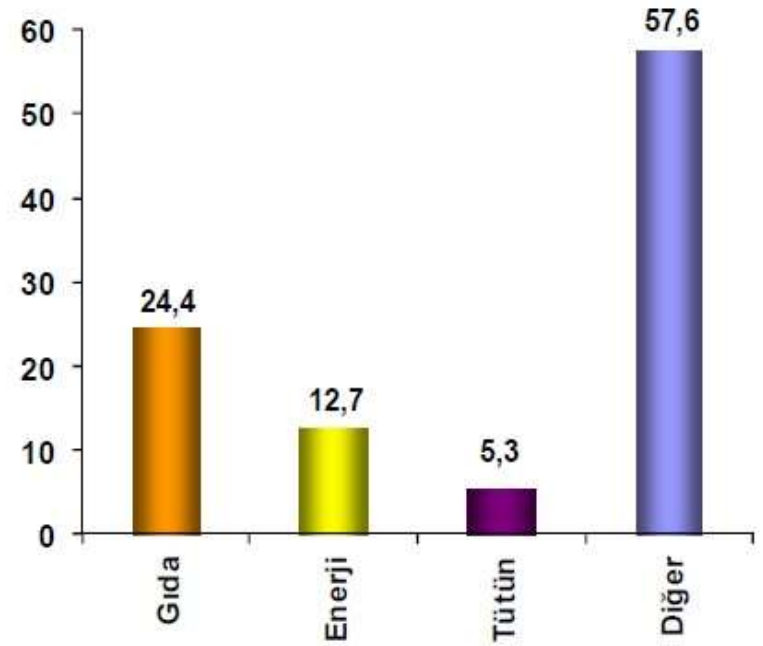
Enflasyon - Temel Bileşenleri

Enflasyonun Bileşenleri (yüzde katkı)

2004 – 2016 Ortalaması

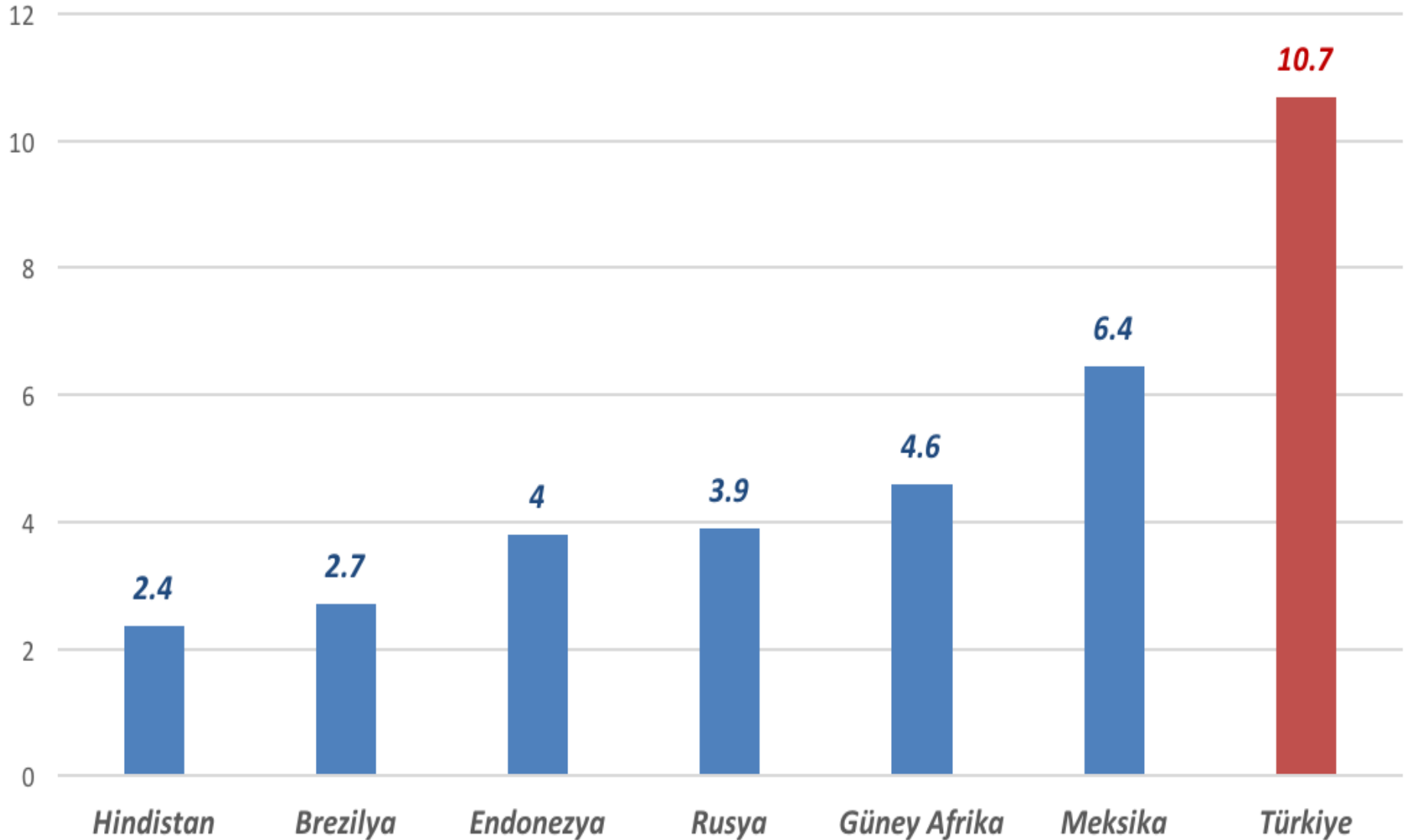

Ağustos 2017

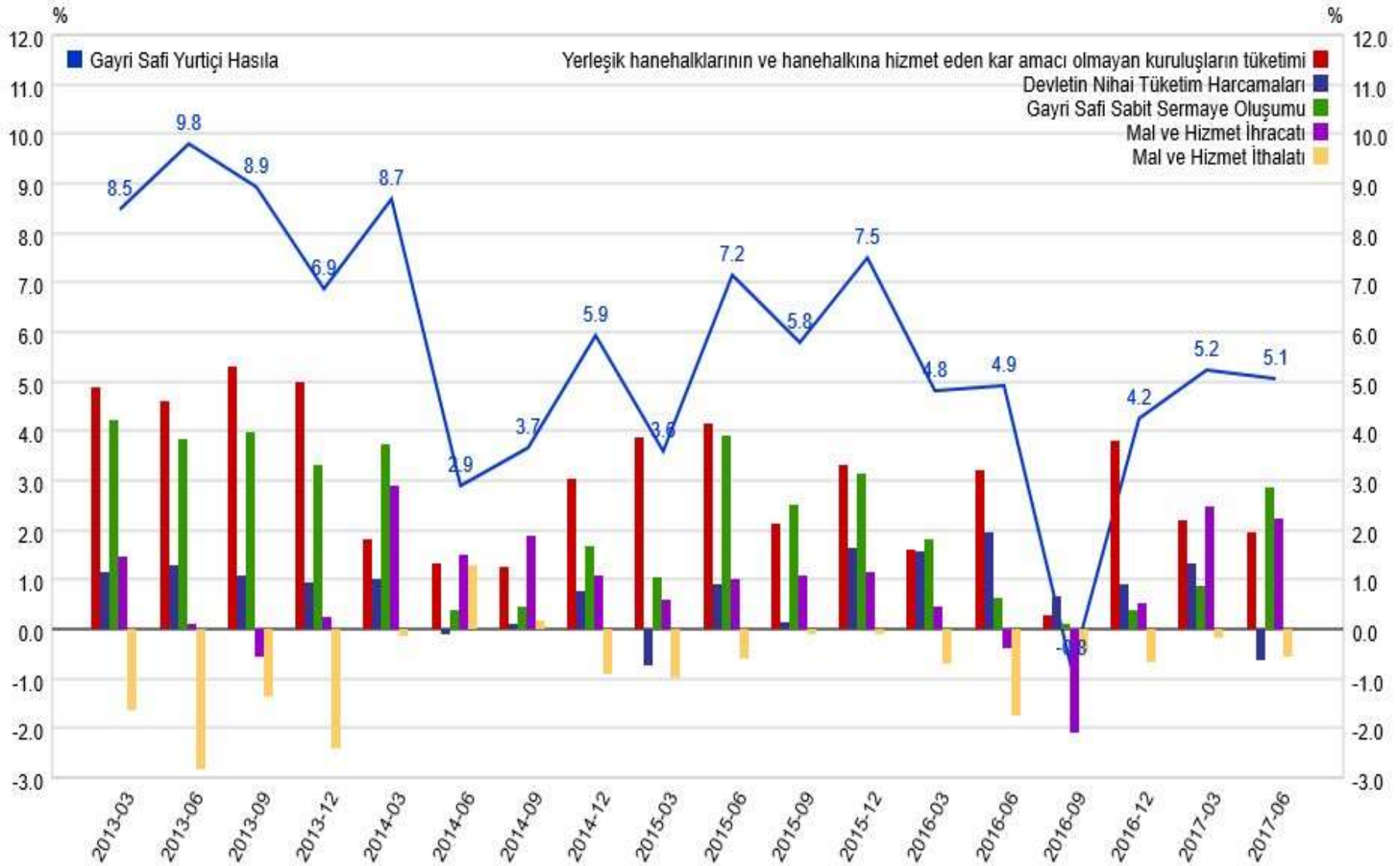
Kaynak: TÜİK, Hazine Müsteşarlığı

12 Aylık Enflasyon (% , En Güncel Rakamlar İtibariyle)

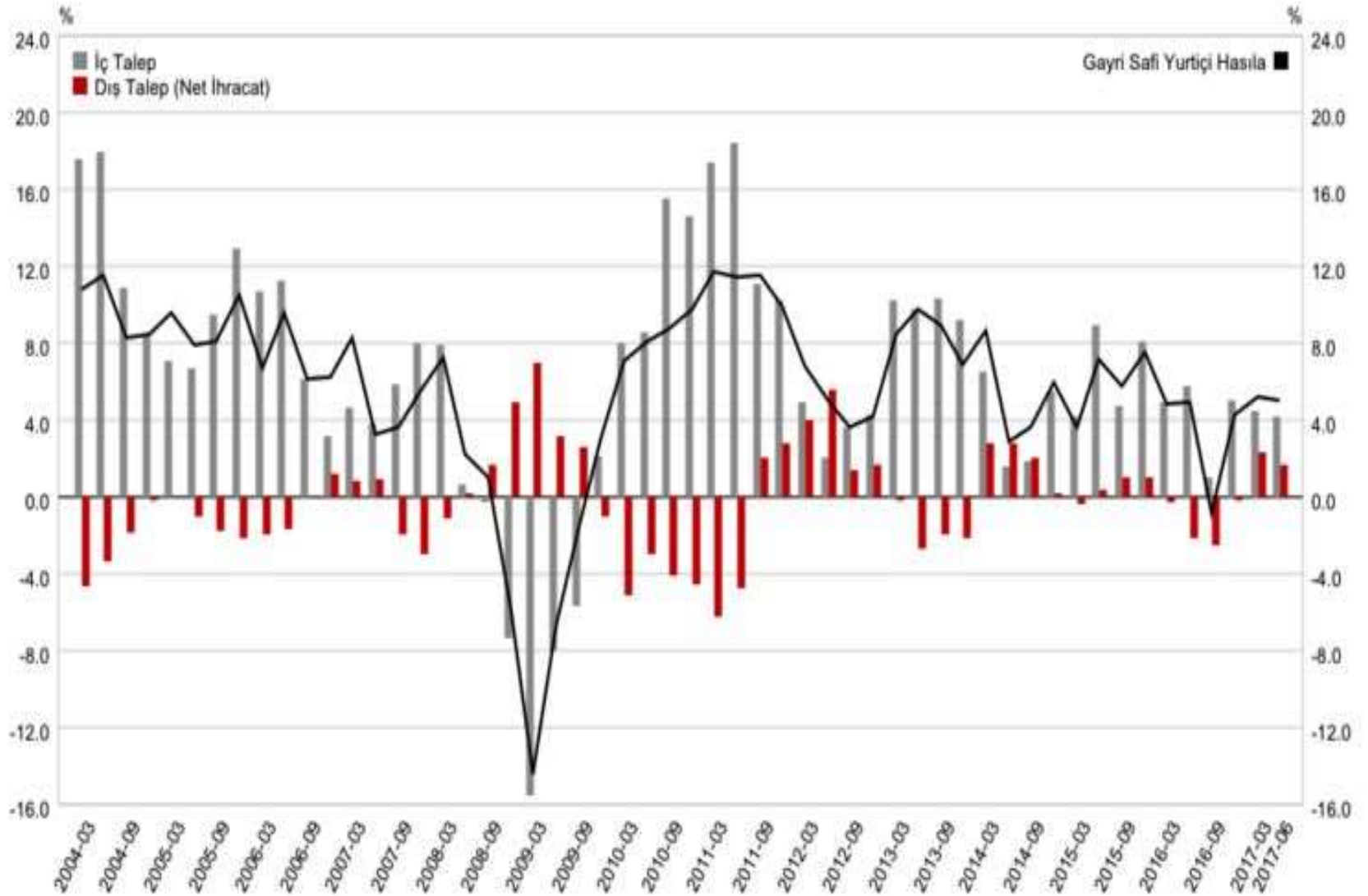

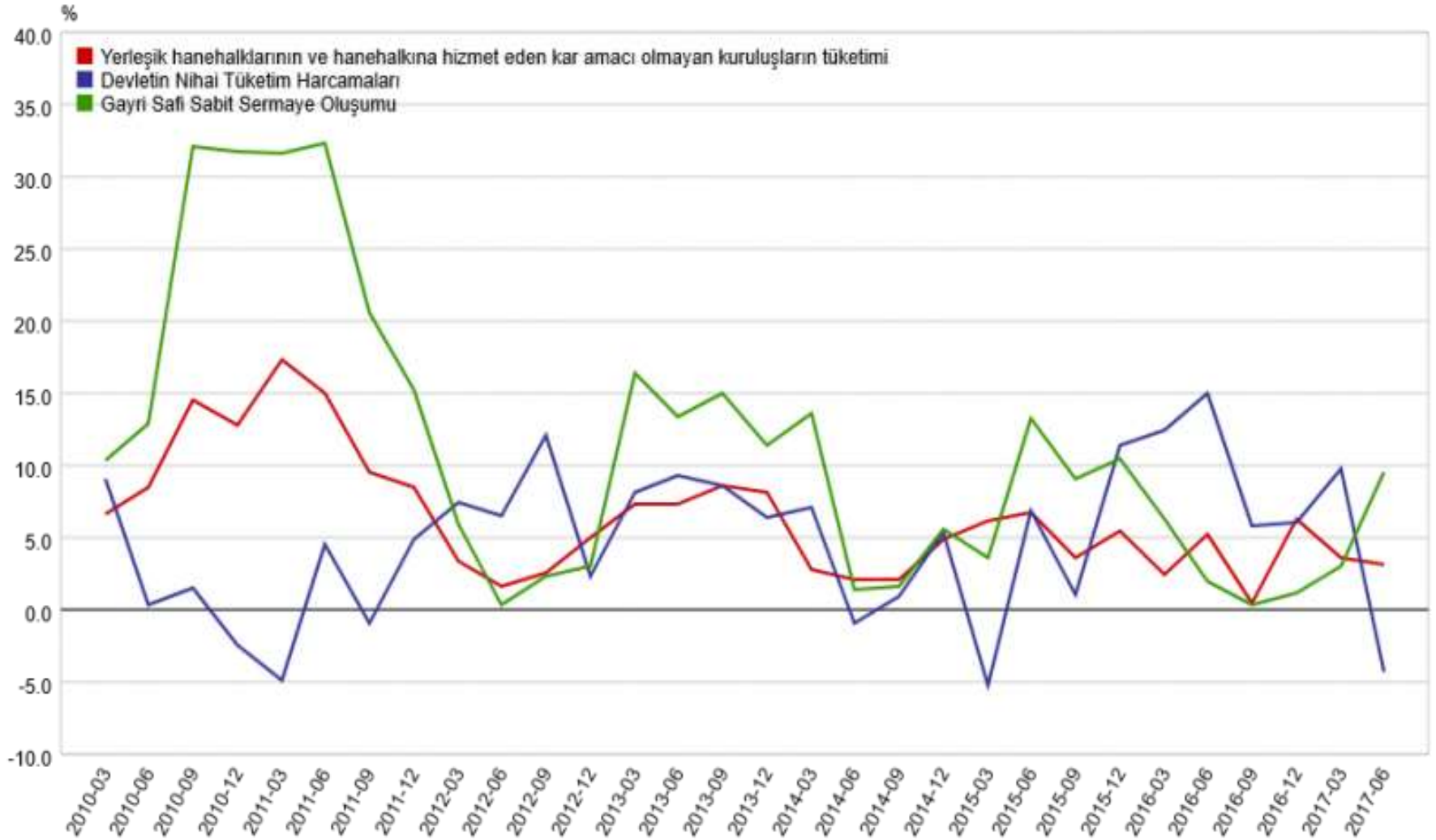
Büyümenin Kaynakları (harcamalar yöntemiyle, bir önceki dönemin GSYH'sine % oran olarak)

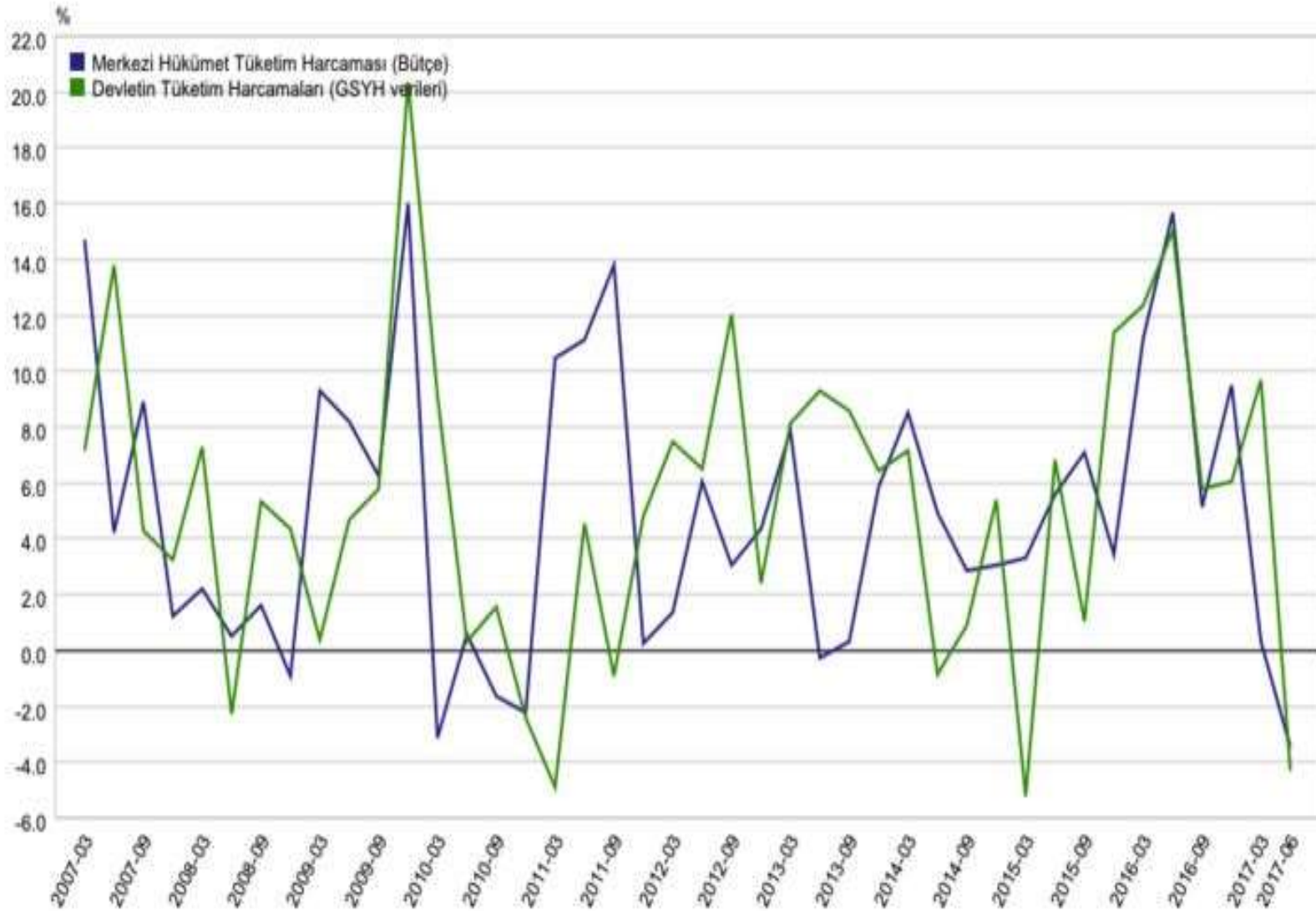

Tüketim ve Yatırım Büyümesi (yıllık, %)

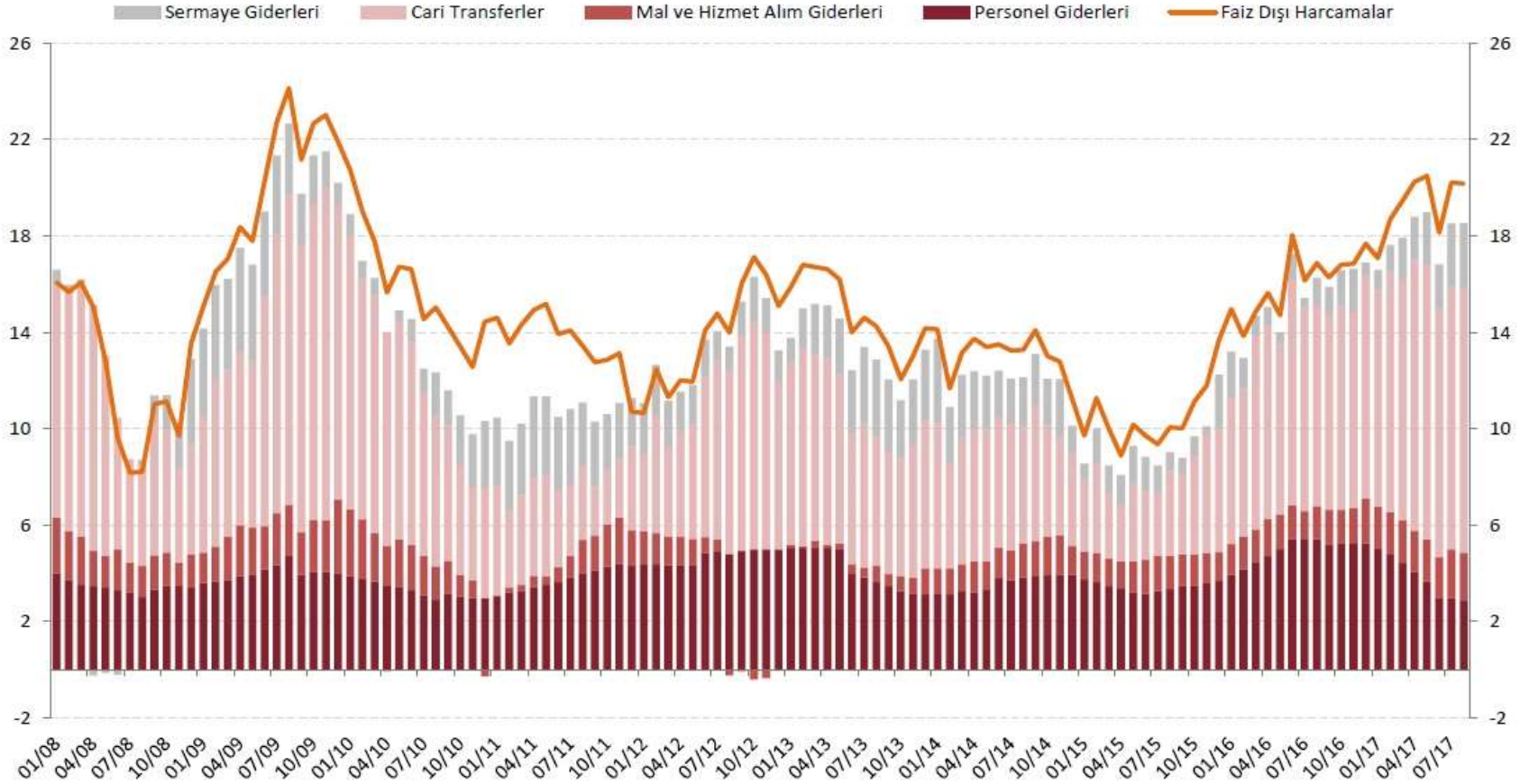

Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge (12 aylık toplam)

Faiz Dışı Harcamalara Katkılar*

(12-Aylık Birikimli, Yıllık Yüzde Değişime Katkı)

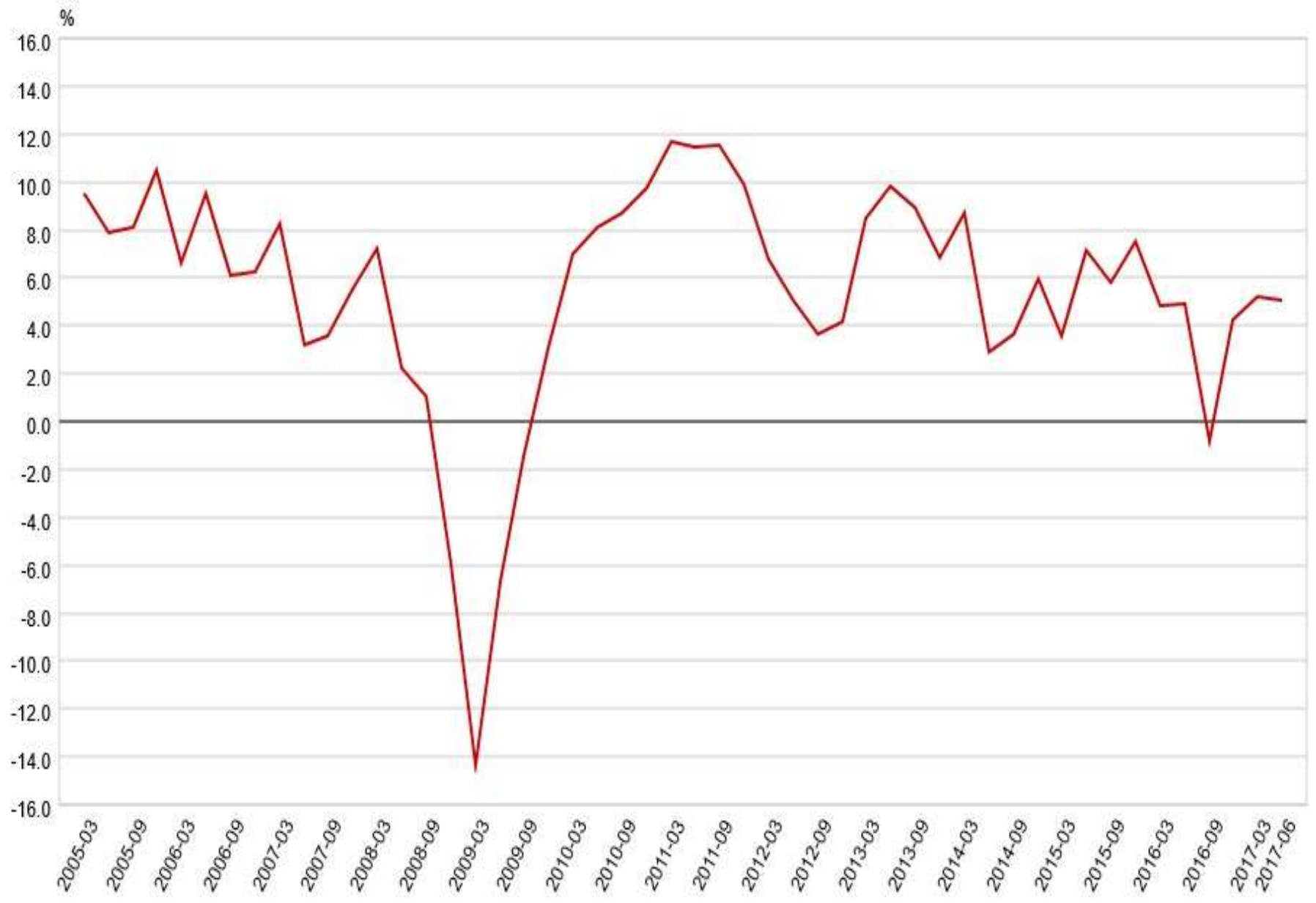
Kaynak: Maliye Bakanlığı.

* Temel kalemler secilmistir.

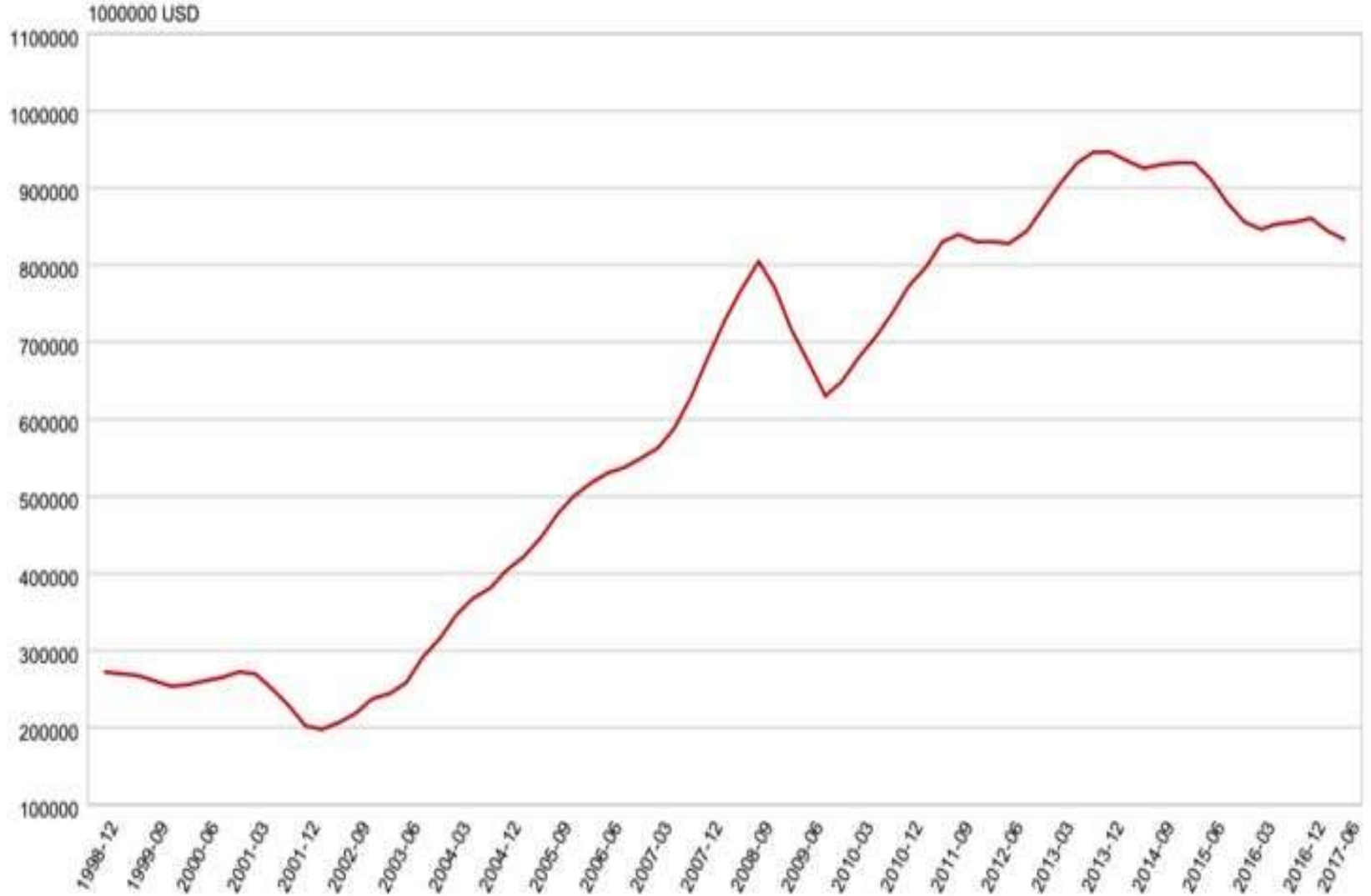
Son Veri: Ağustos 2017.

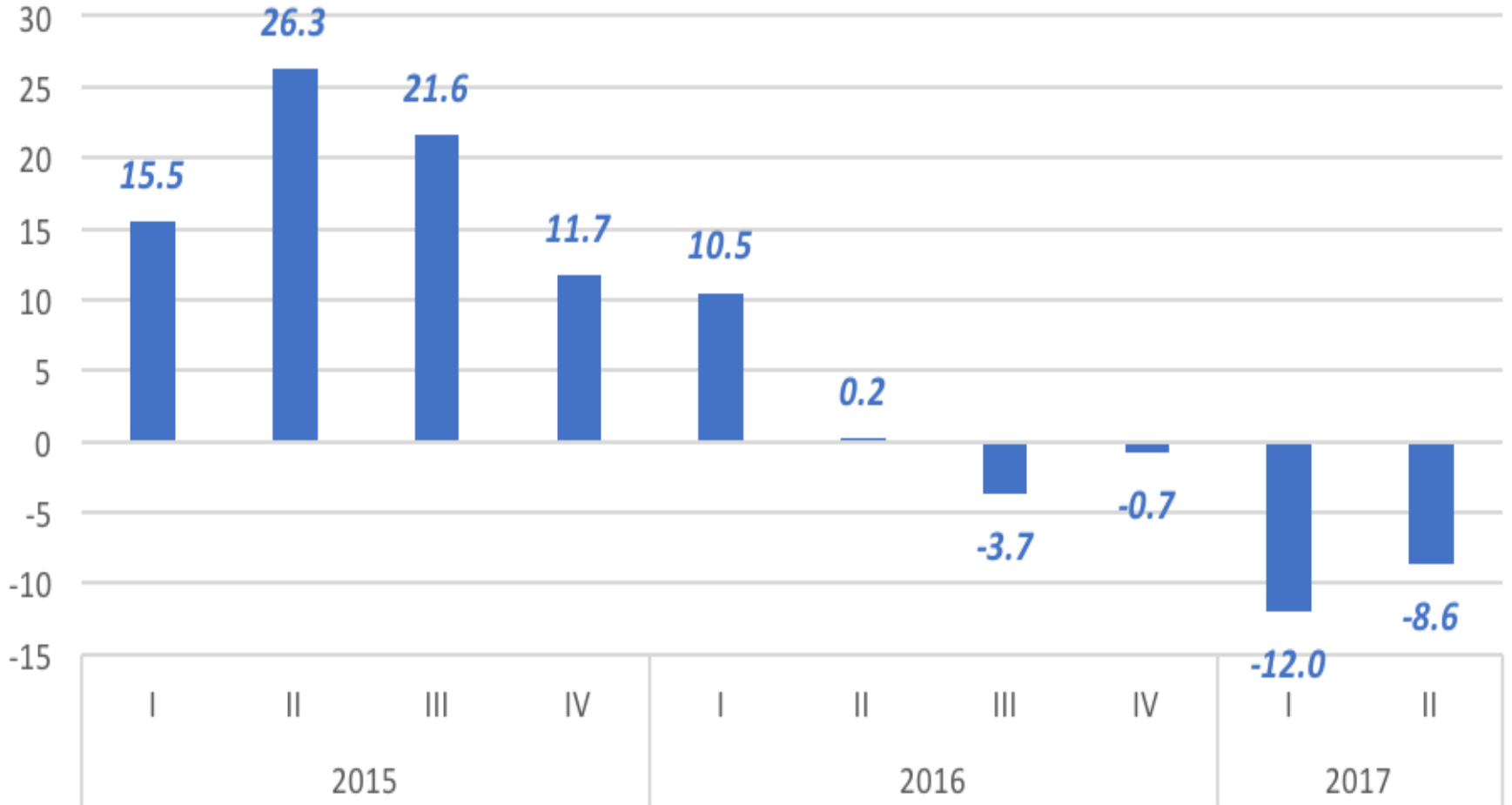
GSYH Büyümesi (yıllık, %)

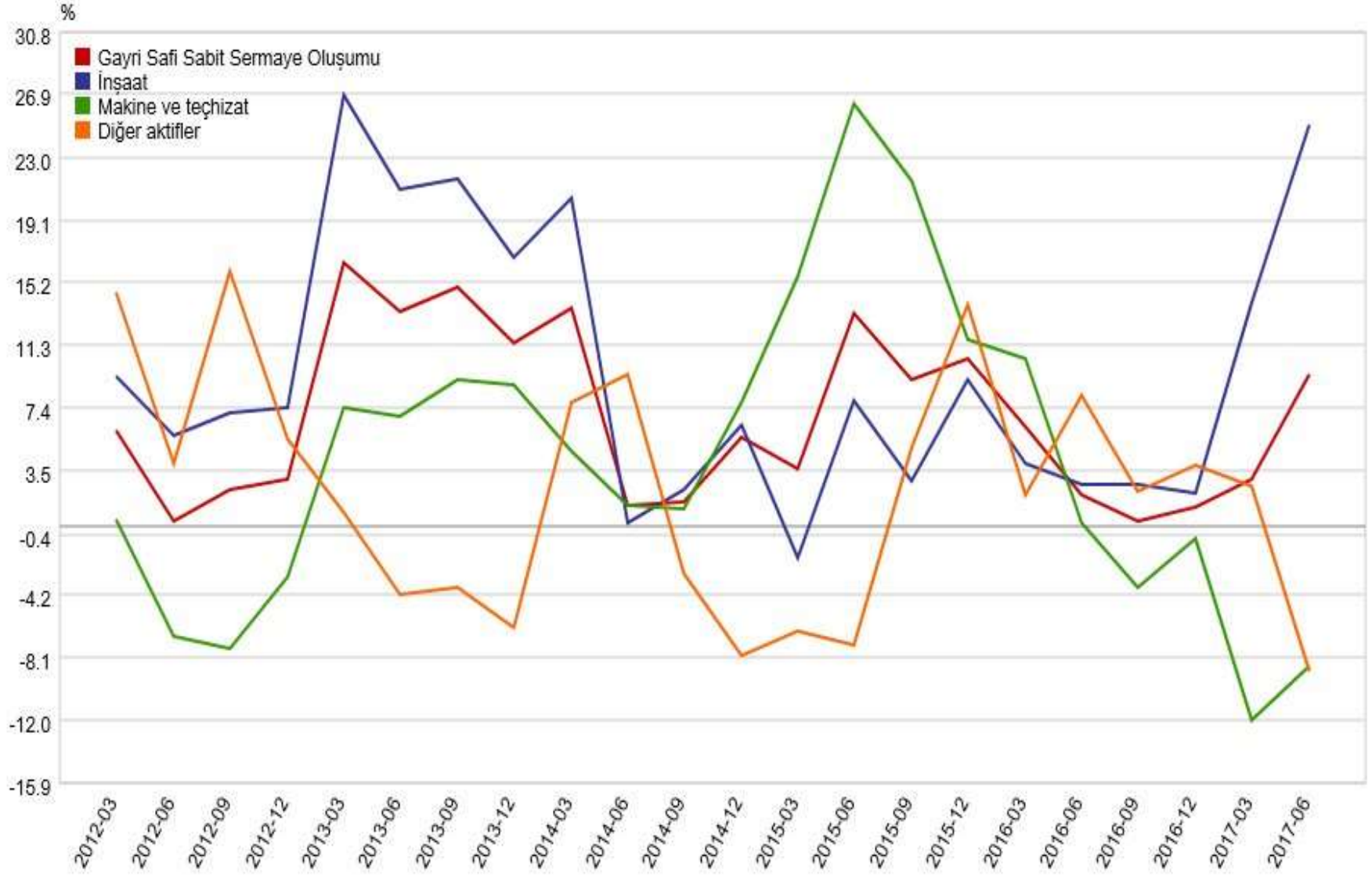
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (4-çeyrek toplam, nominal USD)

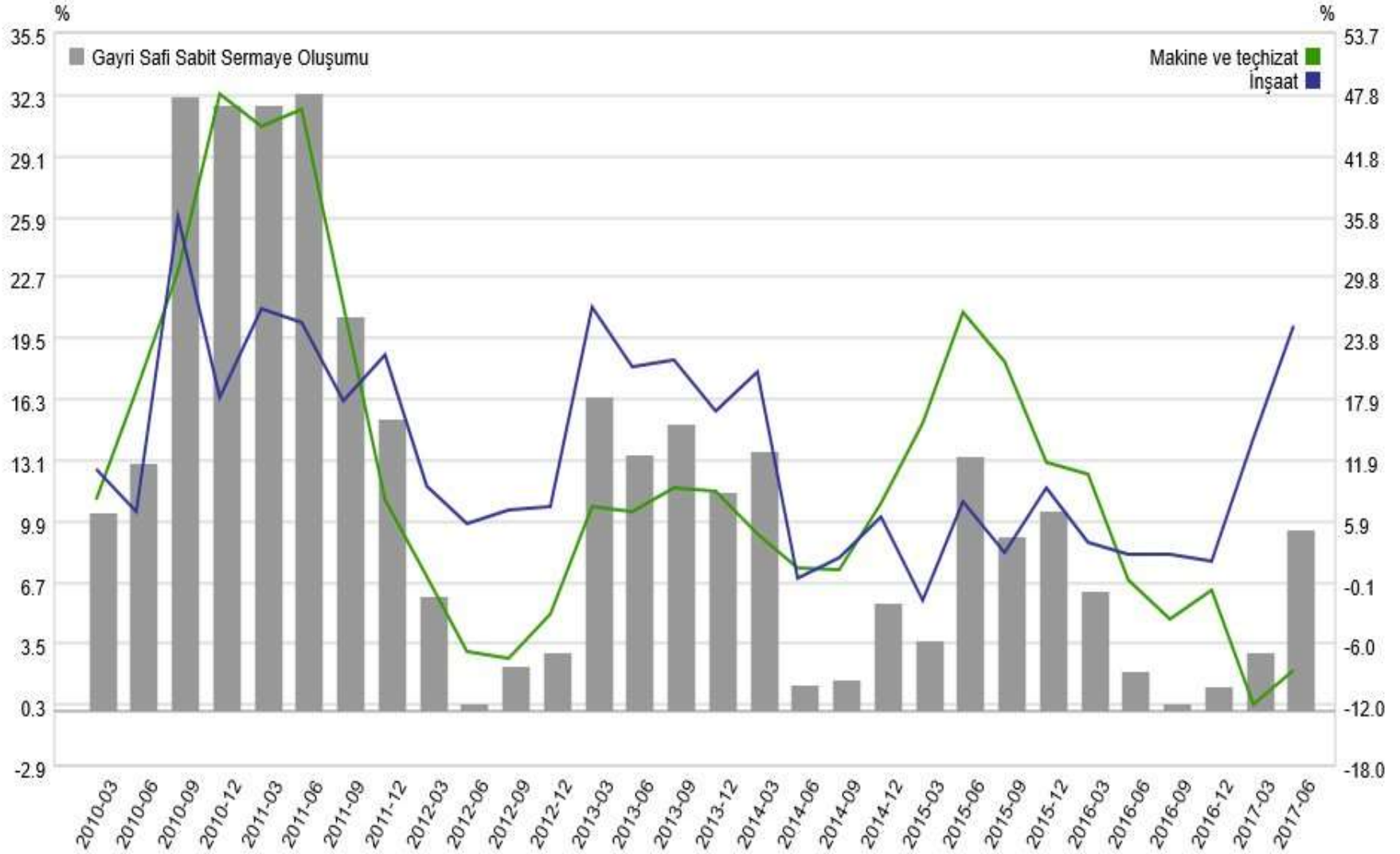
Makine ve Teçhizat Yatırımlarında Değişim (Önceki yılın aynı çeyreğine göre, %)

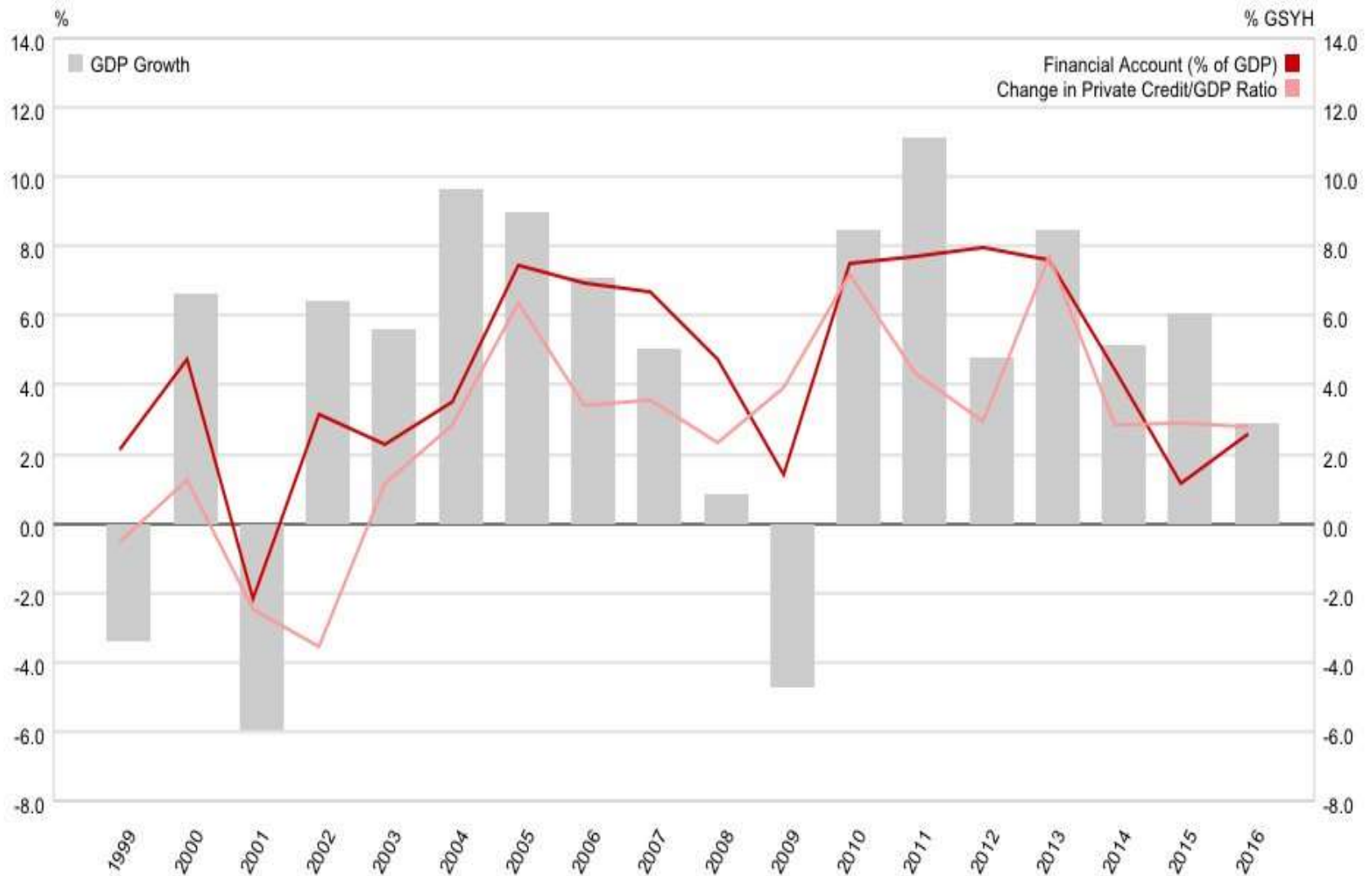

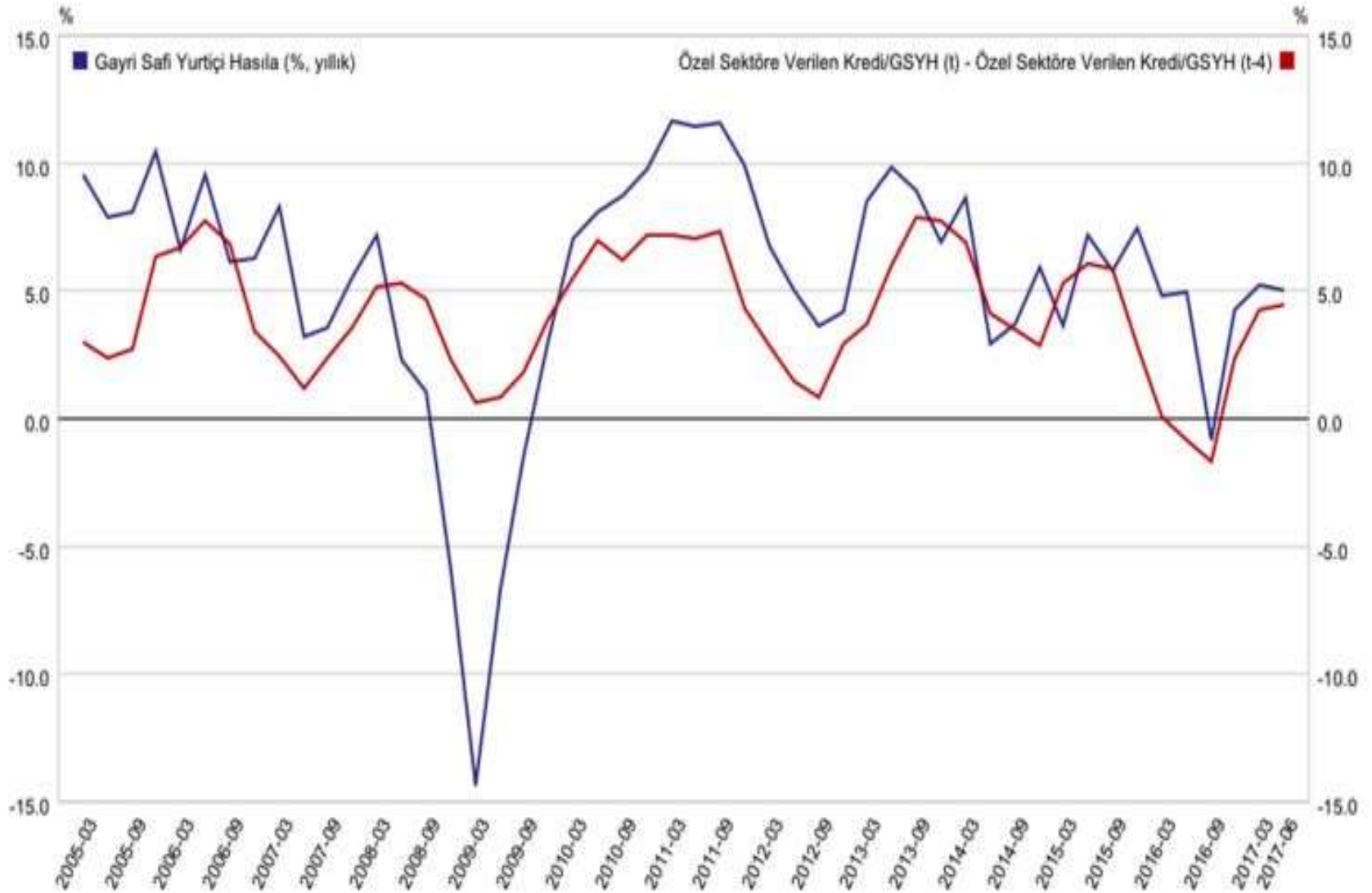

Yatırım Büyümesi (%)

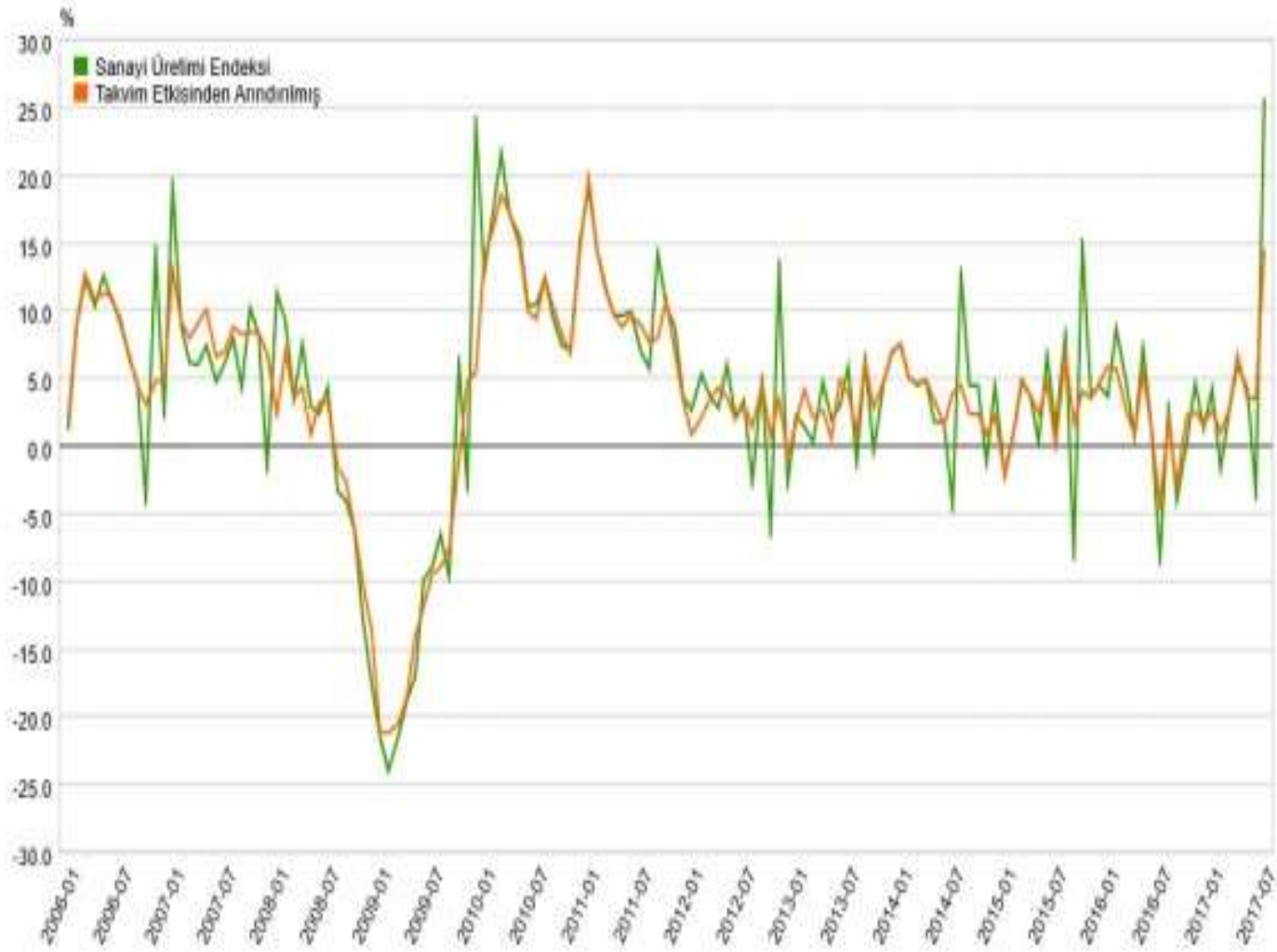

Kredi Büyüme Hızları: Kamu ve Özel Bankalara Göre

(Kur etkisinden arındırılmış, 13 haftalık ortalama, yıllıklandırılmış)

Sanayi Üretimi (yıllık, %)

PMI

(Mevsimsellikten Arındırılmış)

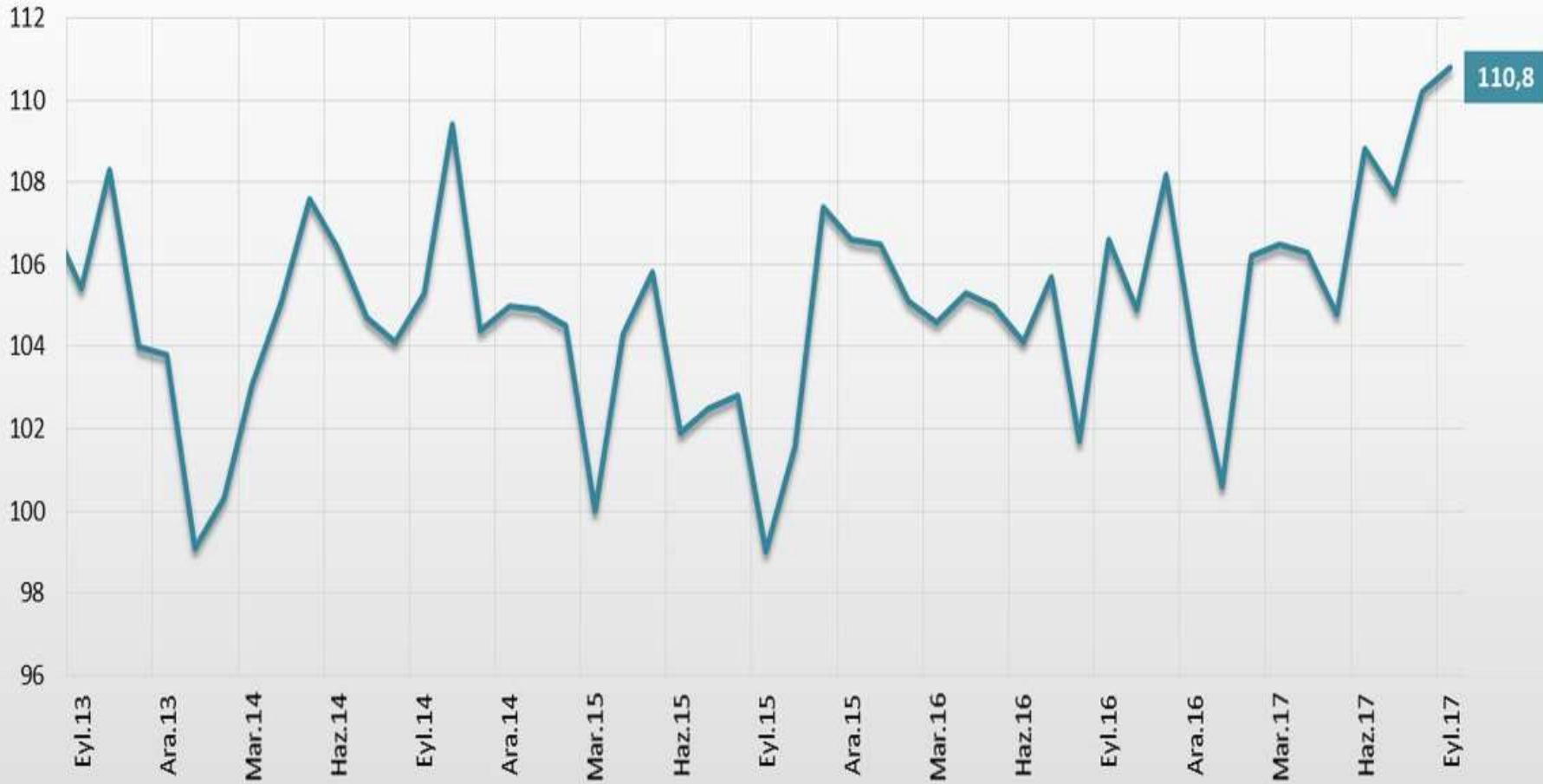

Kaynak: Markit.

Son Veri: Ağustos 2017.

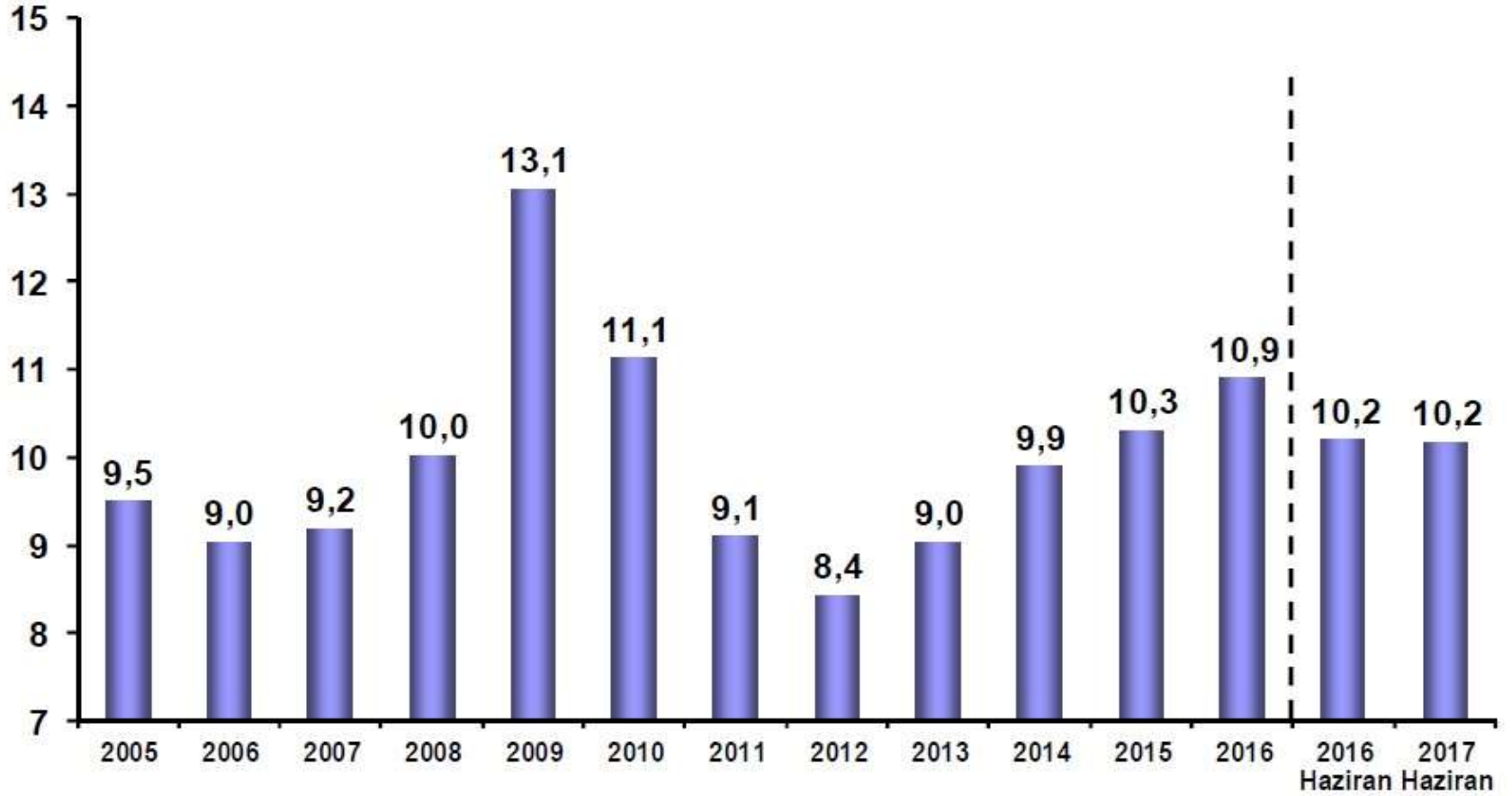

Reel Kesim Güven Endeksi (MA)

İşsizlik Oranı * (%)

* Hanehalkı işgücü araştırmasında Avrupa Birliğine tam uyum amacıyla 2014 Şubat dönemiyle birlikte yeni seri veriler açıklanmaya başlanmış olup, 2005-Ocak 2014 dönem sonuçları ekonometrik model ile tahmin edilmiştir.

Kaynak: TÜİK

Grafik 1: Aylara Göre Dış Ticaret Verileri

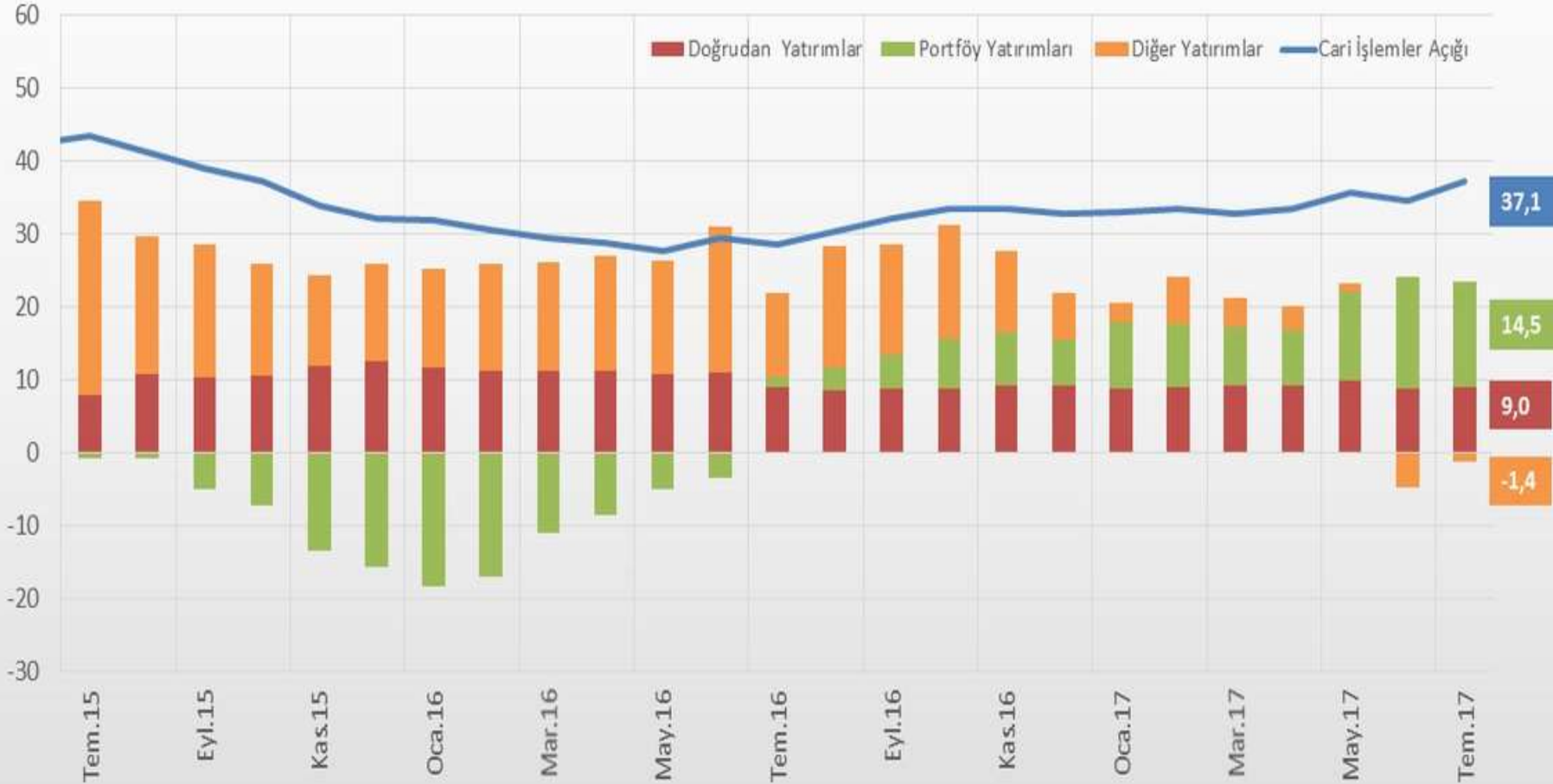

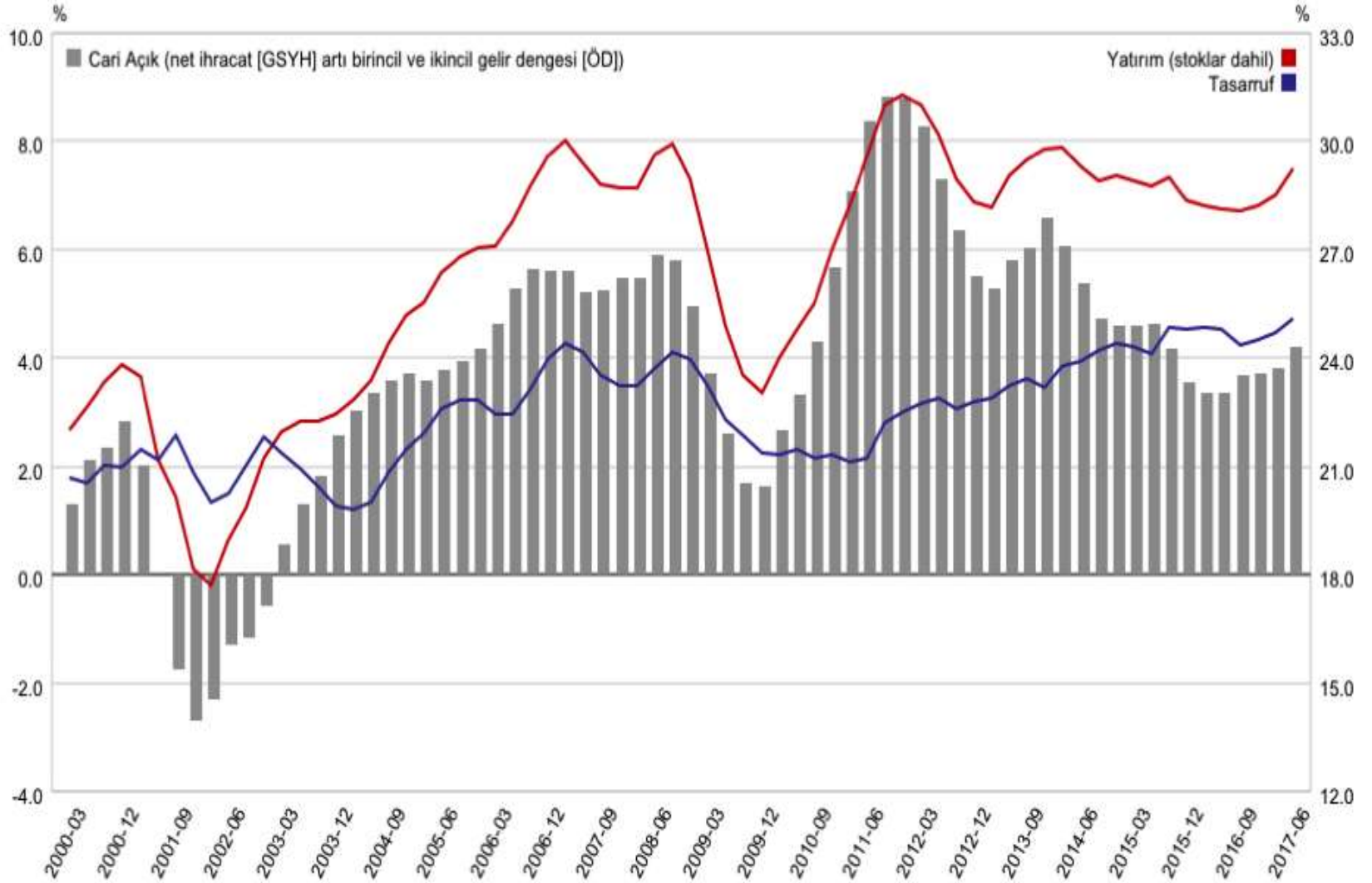
Cari İşlemler Hesabı ve Finans Hesabı (Net)

(12 Aylık, Milyar \$)

15 Eylül 2017

Tasarruf - Yatırım Dengesi (GSYH'ye oran olarak)

F/X Deposits of Residents and USD/TL Rate

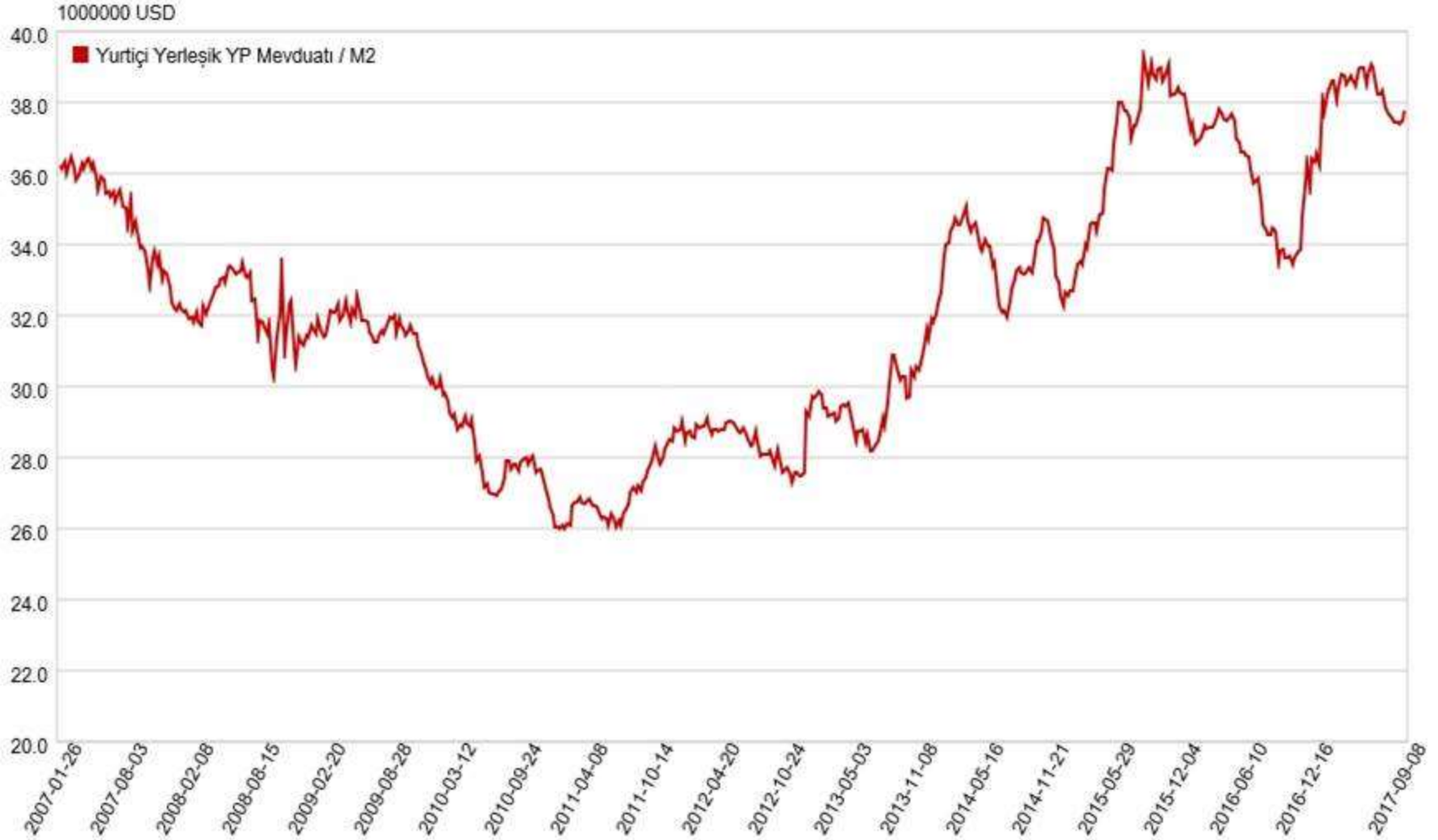

DOLARİZASYON

DÖVİZİN GENİŞ PARA ARZINDAKİ PAYI (%38)

Dolarizasyon

TURKEY DATA MONITOR

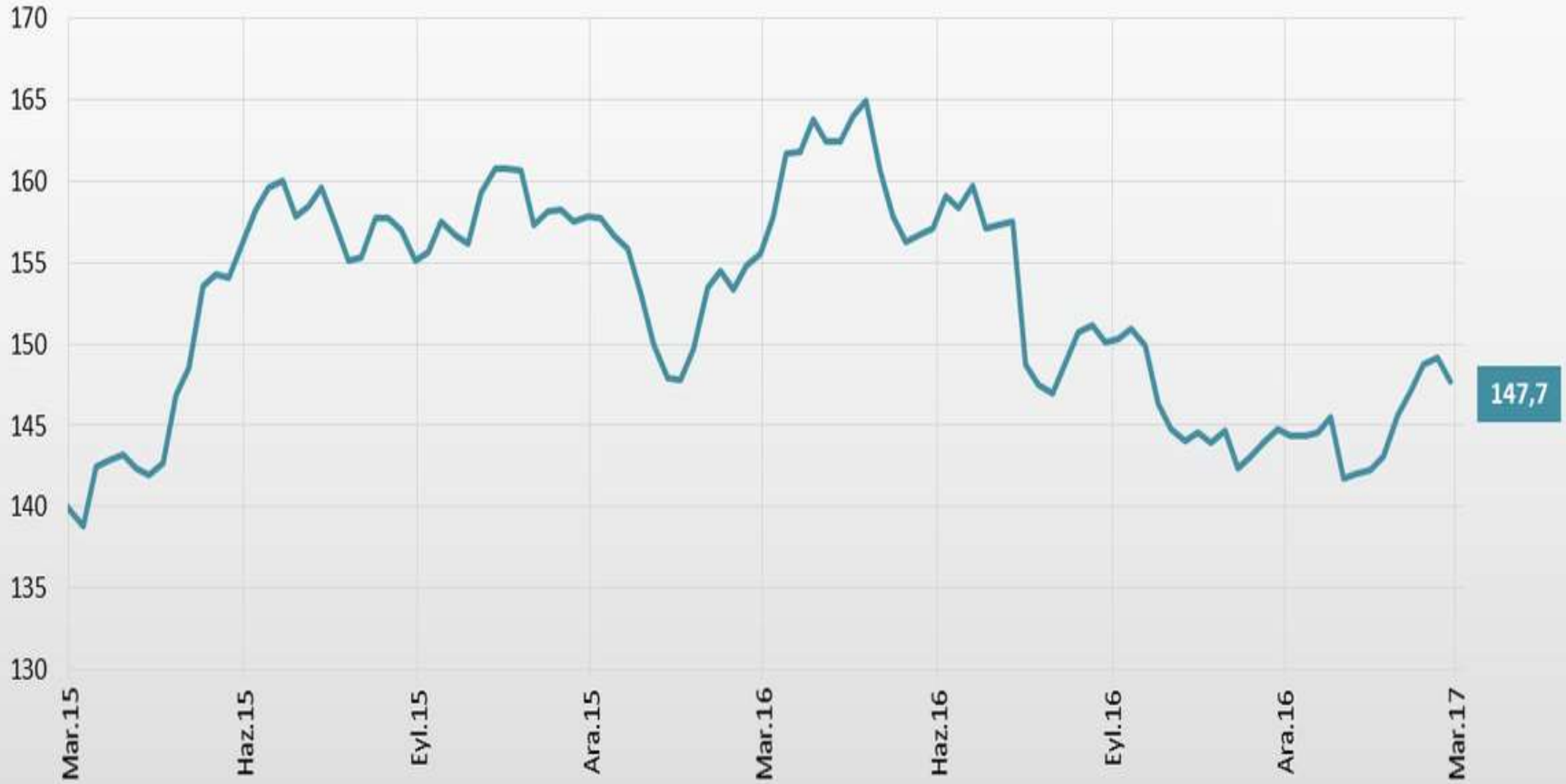

Yurt İçinde Yerleşiklerin Yabancı Para Mevduatları

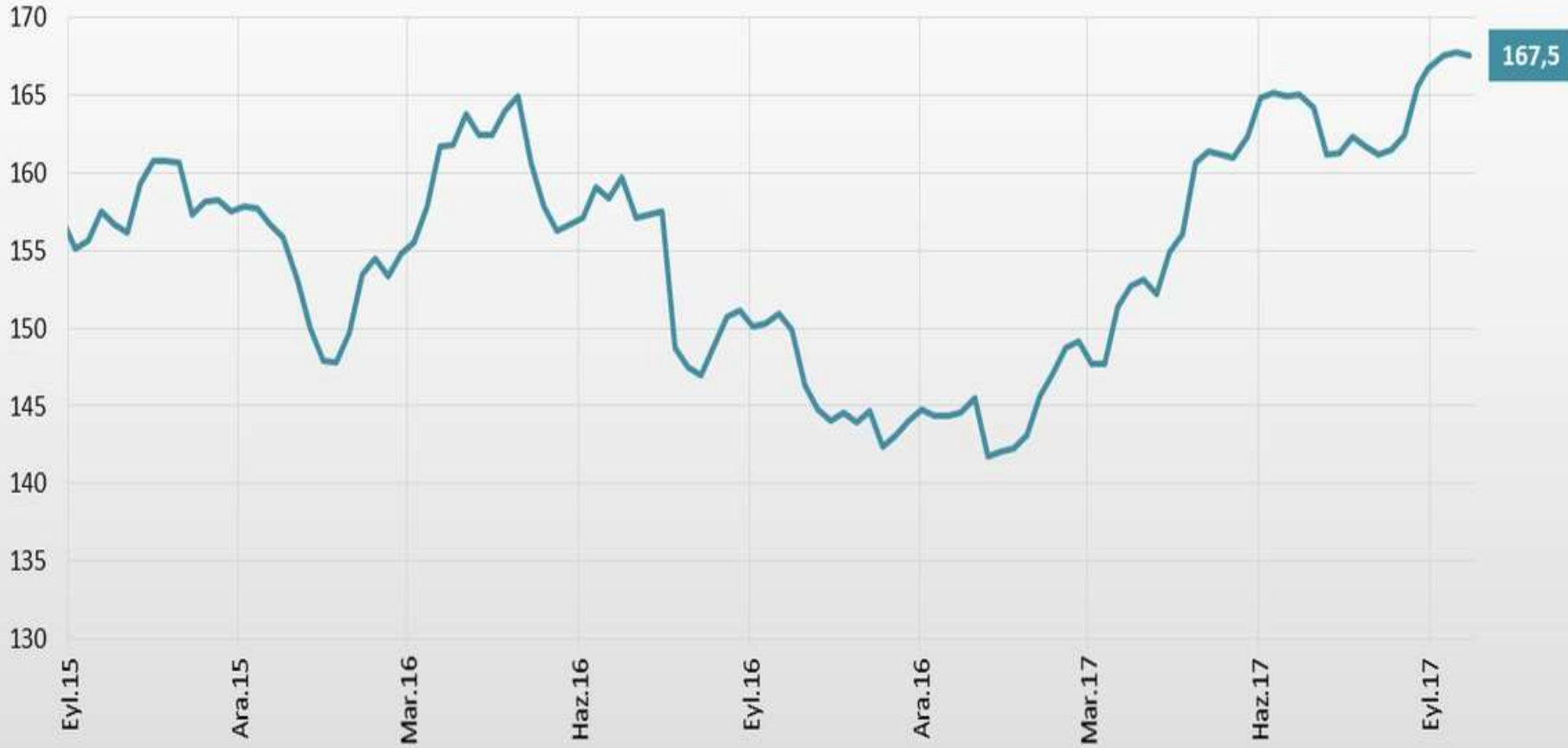
(Gerçek ve Tüzel Kişiler, Milyar \$)

Yurt İçinde Yerleşiklerin Yabancı Para Mevduatları

(Gerçek ve Tüzel Kişiler, Milyar \$)

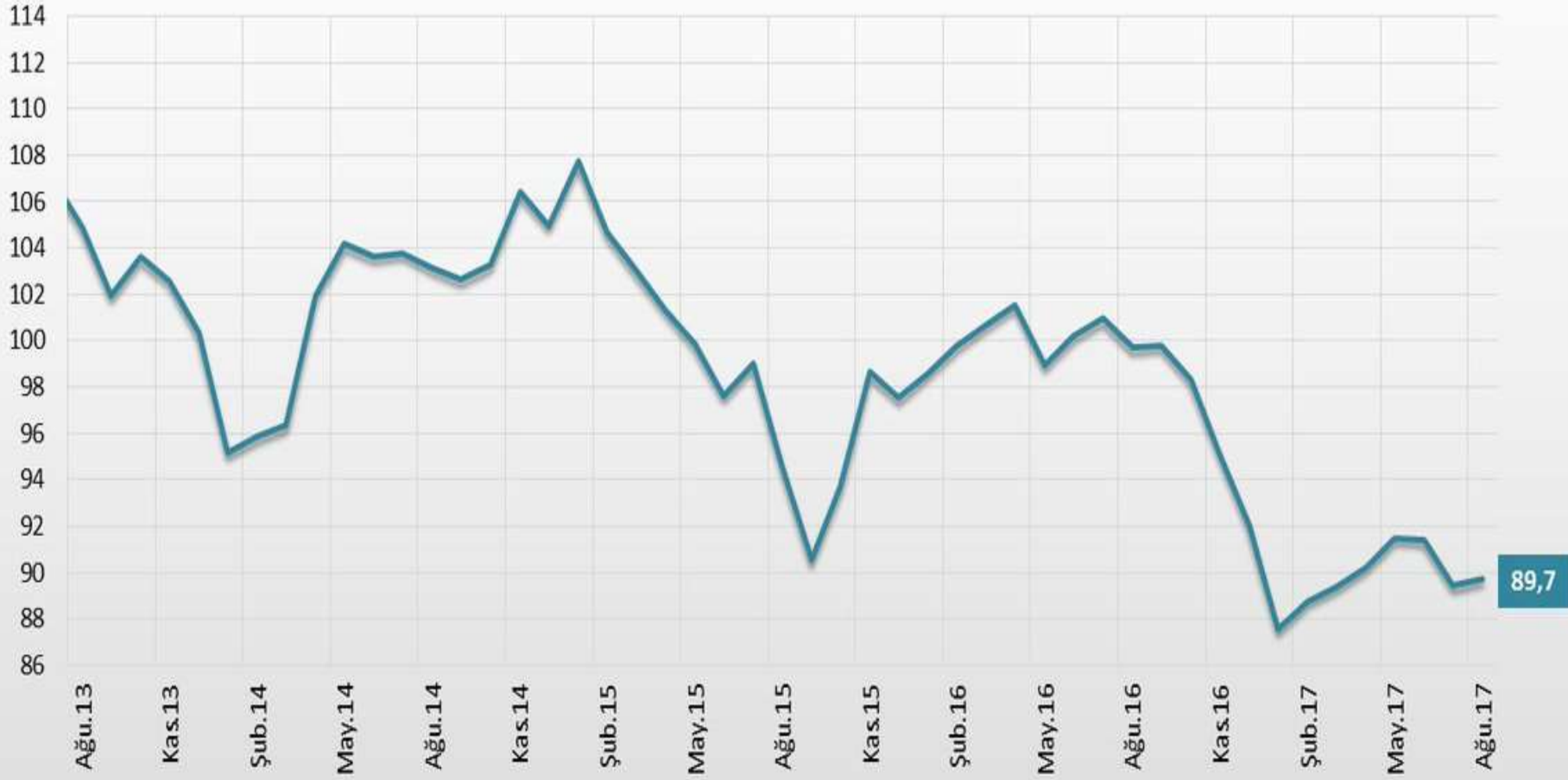

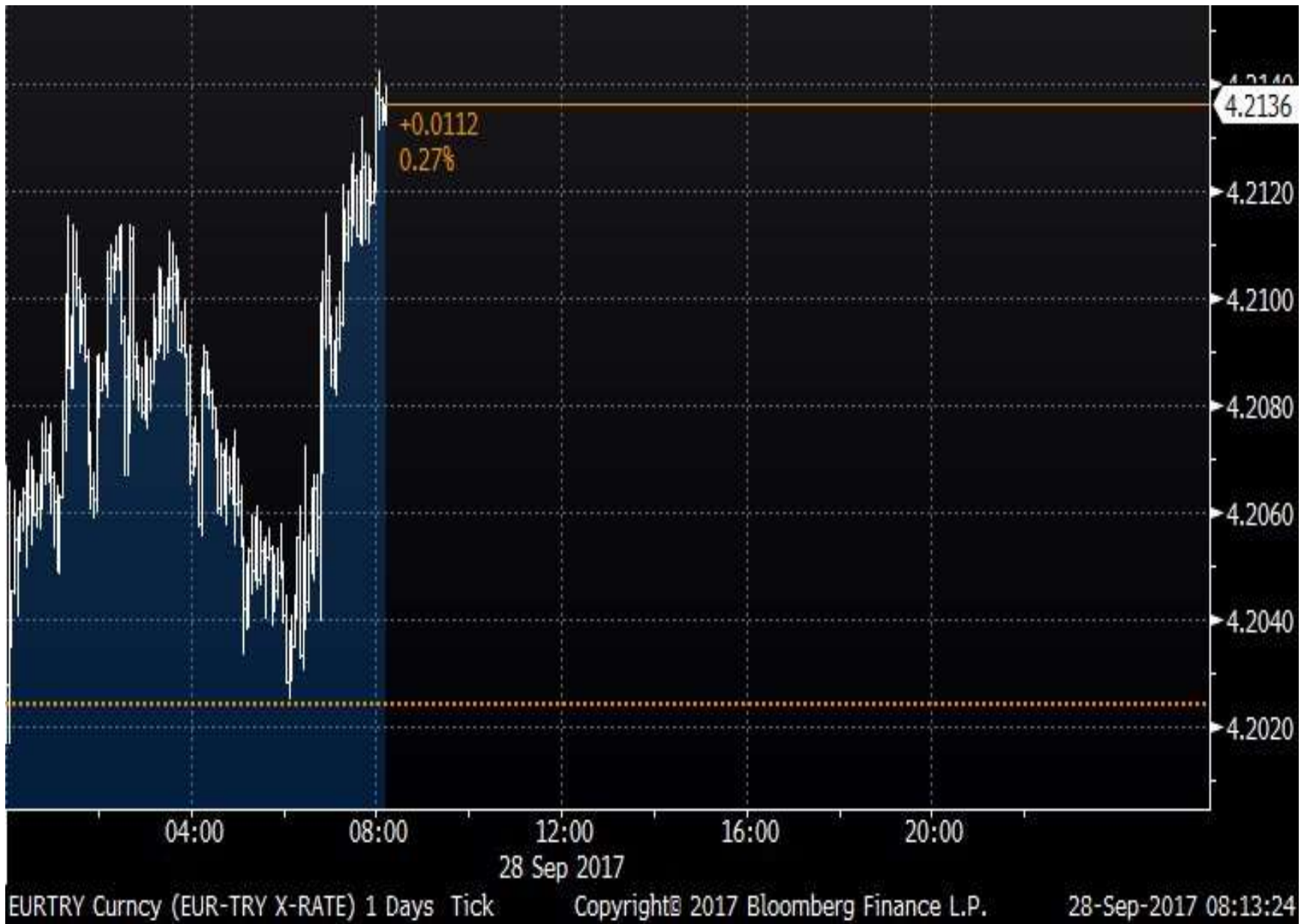

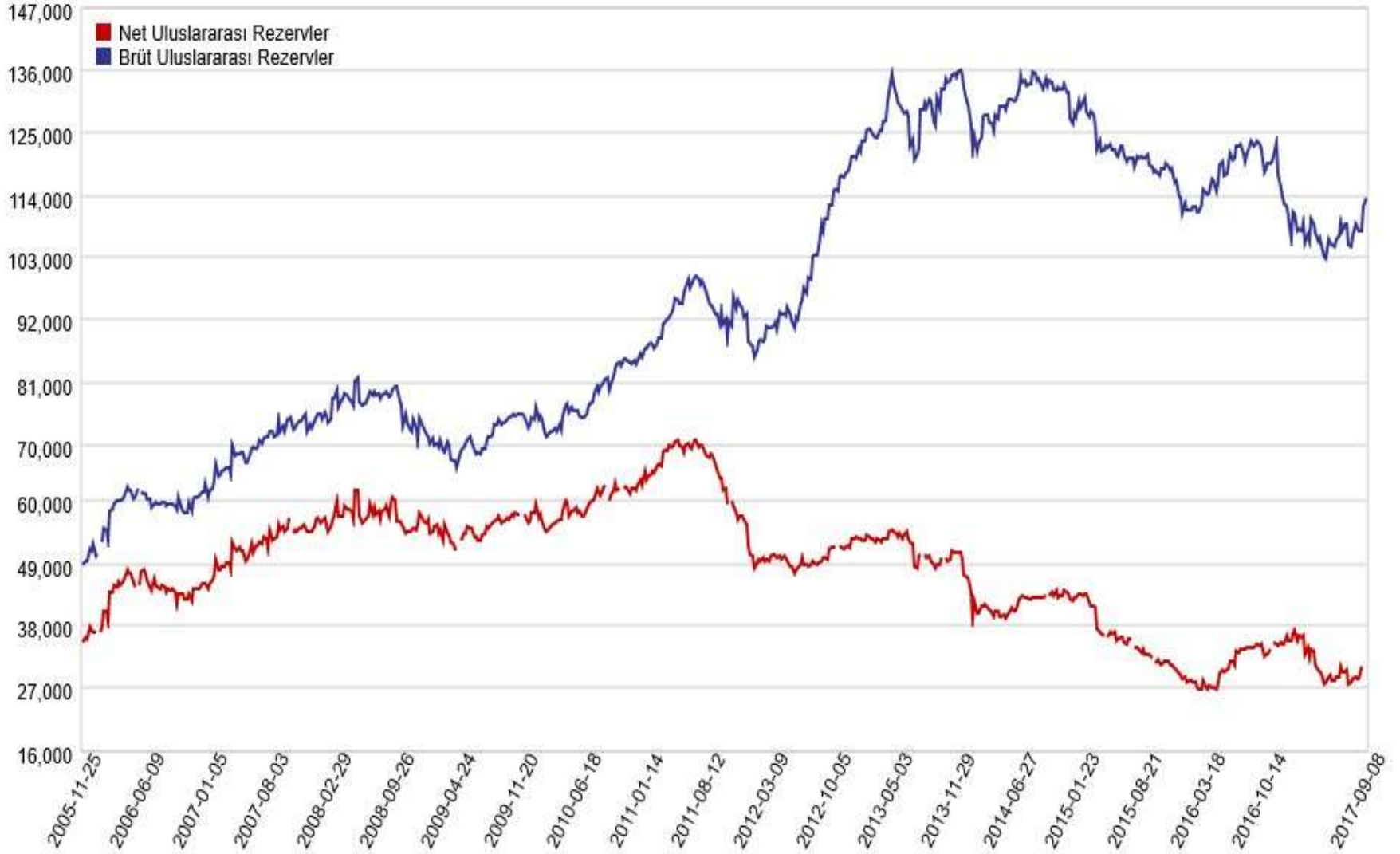
Reel Efektif Döviz Kuru-TÜFE Bazlı

(2003=100, Aylık)

TCMB Faizleri ve Kısa Vadeli Faiz Oranları

(%)

- TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti
- BIST Gecelik Repo Faizi (kapanış)
- Geç Likidite Borç Verme Faizi
- 1 Hafta Vadeli Kur Takası Faizi
- Marjinal Fonlama
- 1 Haftalık Repo Faizi

TCMB Fonlama Kompozisyonu

(Milyar TL)

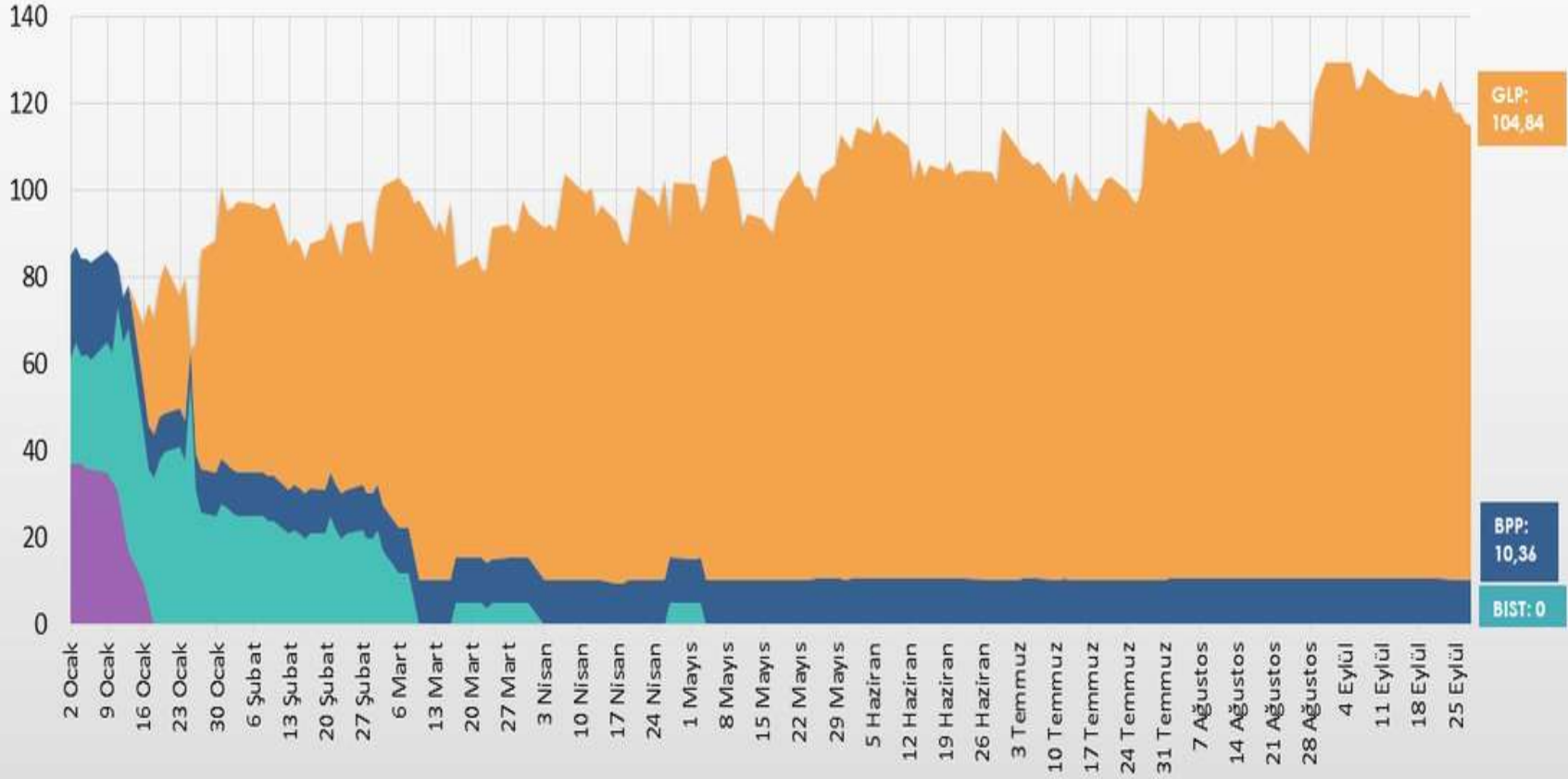
Fonlama İçindeki Pay (%)

Geç Likidite Penceresi: 91

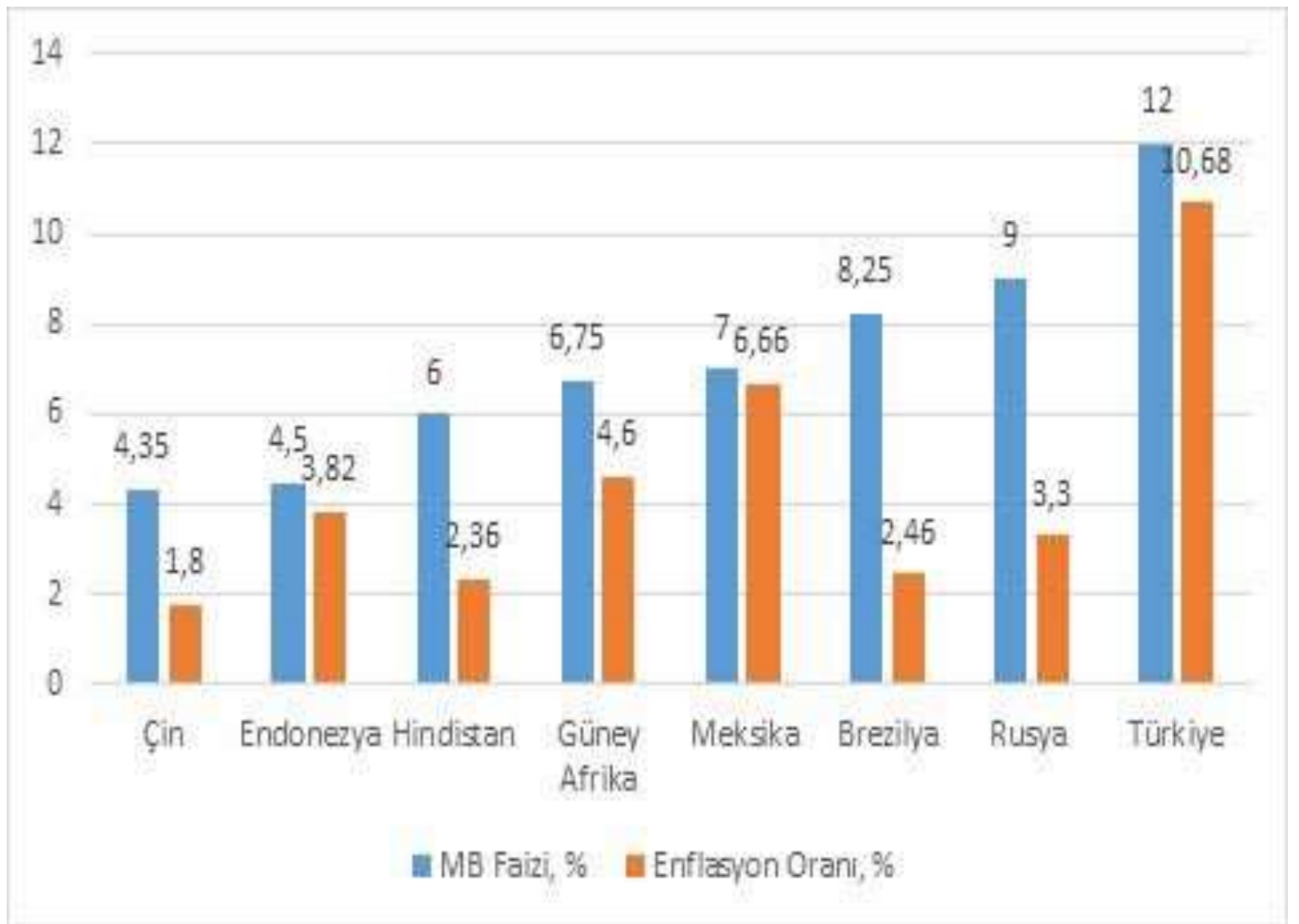
Bankalararası Para Piyasası Gecelik: 9

BİST Gecelik: 0

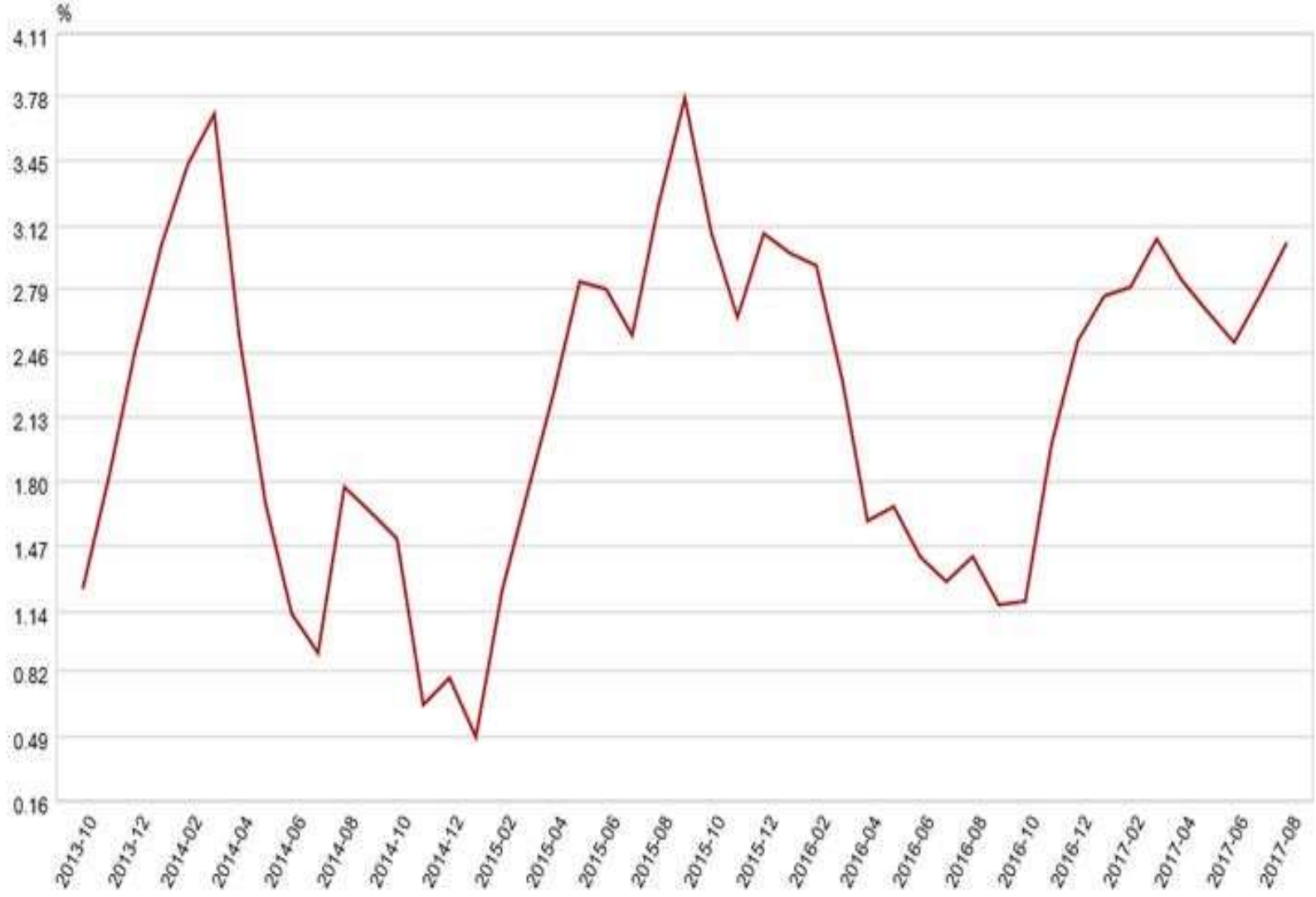
Haftalık Repo BİST Gecelik Bankalararası Para Piyasası Gecelik Geç Likidite Penceresi

12-ay ileriye dönük beklenen reel faiz

Orta Vadeli Program (2018-2020)				
	2017	2018	2019	2020
Cari açık (milyar dolar)	39.2	40	40.9	41.9
Cari açık/milli gelir	4.6	4.3	4.1	3.9
Milli Gelir (Milyar dolar)	852.2	930.2	997.6	1,074.4
Milli Gelir (Milyar TL)	3,035	3,446	3,872	4,321
Ortalama kur varsayımı	3.56	3.70	3.88	4.02
Kur artışı tahmini		4.0%	4.8%	3.6%
Enflasyon tahmini	9.5%	7.0%	6.0%	5.0%
Büyüme	5.5%	5.5%	5.5%	5.5%
Kişi başı milli gelir	10,579	11,409	12,100	13,024

TÜRKİYE EKONOMİSİ

TEŞEKKÜR EDERİM

Doç. Dr. Metin Özdemir

Uludağ Üniversitesi

İktisat Bölümü

mozdemir@uludag.edu.tr

Twitter@_metinozdemir_